

EBA/GL/2021/16

16 ta' Diċembru 2021

Linji gwida

Dwar il-karatteristiċi ta' approċċ ibbażat fuq ir-riskju għall-ġlieda kontra l-ħasil tal-flus u s-superviżjoni tal-finanzjament tat-terroriżmu, u l-passi li għandhom jittieħdu meta titwettaq is-superviżjoni bbażata fuq is-sensittività għar-riskju skont l-Artikolu 48(10) tad-Direttiva (UE) 2015/849 (li temenda l-Linji Gwida Kongunti ESAs/2016/72)

Il-Linji Gwida dwar is-Superviżjoni bbażata fuq ir-Riskju

1. Obbligi ta' konformità u ta' rapportar

L-istatus ta' dawn il-linji gwida

1. Dan id-dokument jinkludi linji gwida maħruġa skont l-Artikolu 16 tar-Regolament (UE) Nru 1093/2010¹. Skont l-Artikolu 16(3) tar-Regolament (UE) Nru 1093/2010, l-awtoritajiet kompetenti u l-istituzzjonijiet finanzjarji għandhom jaqsmu kull sforz biex ikunu konformi mal-linji gwida.
2. Il-linji gwida jistabbilixxu l-fehma tal-EBA fir-rigward tal-prattiki superviżorji adegwati fi ħdan is-Sistema Ewropea ta' Superviżjoni Finanzjarja jew dwar kif id-dritt tal-Unjoni għandu jiġi applikat f'qasam partikolari. L-awtoritajiet kompetenti kif definiti fl-Artikolu 4(2) tar-Regolament (UE) Nru 1093/2010 li għalihom japplikaw il-linji gwida għandhom ikunu konformi billi jinkorporawhom fil-prattiki superviżorji tagħhom kif xieraq (eż. billi jemendaw il-qafas legali tagħhom jew il-proċessi superviżorji tagħhom), inkluż meta l-linji gwida huma diretti primarjament lejn l-istituzzjonijiet.

Rekwiżiti ta' rapportar

3. Skont l-Artikolu 16(3) tar-Regolament (UE) Nru 1093/2010, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jinnotifikaw lill-EBA jekk jikkonformawx, jew jekk humiex beħsiebhom jikkonformaw ma' dawn il-linji gwida jew inkella bir-raġunijiet għan-nuqqas ta' konformità, sa 06.06.2022. Fin-nuqqas ta' kwalunkwe notifika sa din l-iskadenza, l-awtoritajiet kompetenti se jiġu kkunsidrati mill-EBA bħala mhux konformi. In-notifiki għandhom jintbagħtu billi tiġi sottomessa l-formola pprovduta fuq is-sit web tal-EBA bir-referenza "EBA/GL/2021/16". In-notifiki għandhom jiġu sottomessi minn persuni b'awtorità xierqa biex jirrapportaw il-konformità f'isem l-awtoritajiet kompetenti tagħhom. Kwalunkwe bidla fl-istatus ta' konformità għandha tiġi rrapportata wkoll lill-EBA.
4. In-notifiki se jiġu ppubblikati fuq is-sit web tal-EBA, f'konformità mal-Artikolu 16(3).

¹ Regolament (UE) Nru 1093/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Novembru 2010 li jistabbilixxi Awtorità Superviżorja Ewropea (Awtorità Bankarja Ewropea) u li jemenda d-Deċiżjoni Nru 716/2009/KE u jħassar id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2009/78/KE (ĠU L 331, 15.12.2010, p. 12).

2. Suġġett, kamp ta' applikazzjoni u definizzjonijiet

Suġġett

5. Dawn il-linji gwida jispeċifikaw, f'konformità mal-Artikolu 48(10) tad-Direttiva (UE) 2015/849² il-karatteristiċi ta' approċċ ibbażat fuq ir-riskju għas-superviżjoni tal-ġlieda kontra l-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu (AML/CFT) u l-passi li l-awtoritajiet kompetenti għandhom jieħdu meta jwettqu superviżjoni tal-AML/CFT ibbażata fuq is-sensittività għar-riskju.

Kamp ta' applikazzjoni

6. L-awtoritajiet kompetenti għandhom japplikaw dawn il-linji gwida meta jfasslu, jimplimentaw, jirrevedu u jtejbu l-mudell ibbażat fuq ir-riskju (Mudell RBS) tal-AML/CFT tagħhom stess.

Destinatarji

7. Dawn il-linji gwida huma indirizzati lill-awtoritajiet kompetenti kif definiti fl-Artikoli 4(2)(iii) tar-Regolament (UE) Nru 1093/2010.

Definizzjonijiet

8. Sakemm ma jkunx speċifikat mod ieħor, it-termini użati u definiti fid-Direttiva (UE) 2015/849 għandhom l-istess tifsira fil-linji gwida. Barra minn hekk, għall-finijiet ta' dawn il-linji gwida, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

Approċċ ibbażat fuq ir-riskju (RBA)	tfisser approċċ li permezz tiegħu l-awtoritajiet kompetenti u s-suġġetti tal-valutazzjoni jidentifikaw, jivvalutaw u jifhmu r-riskji ta' ML/TF li għalihom huma esposti s-suġġetti tal-valutazzjoni u jieħdu miżuri tal-AML/CFT li huma proporzjonati ma' daww ir-riskji.
Fatturi ta' riskju ta' ML/TF	tfisser varjabbli li, waħedhom jew flimkien, jistgħu jżidu jew inaqqsu r-riskju ta' ML/TF.
Għodod superviżjoni	ta' tfisser il-miżuri superviżorji kollha li l-awtoritajiet kompetenti jistgħu jieħdu biex jiżguraw il-konformità mis-suġġetti tal-valutazzjoni mal-obbligi tal-AML/CFT tagħhom.
Mudell RBS	tirreferi għas-sett kollu ta' proċeduri, proċessi u mekkaniżmi li l-awtoritajiet kompetenti jużaw biex jeżerċitaw is-setgħat superviżorji tal-

² Direttiva (UE) 2015/849 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Mejju 2015 dwar il-prevenzjoni tal-użu tas-sistema finanzjarja għall-finijiet tal-ħasil tal-flus jew il-finanzjament tat-terroriżmu, li temenda r-Regolament (UE) Nru 648/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, u li tħassar id-Direttiva 2005/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u d-Direttiva tal-Kummissjoni 2006/70/KE (ĠU L 141, 5.6.2015, p. 73).

AML/CFT tagħhom b'mod li jkun proporzjonat mar-riskji ta' ML/TF identifikati.

Profil tar-riskju	tirreferi għall-karatteristiċi ġenerali tar-riskju ta' ML/TF assoċjat mas-sugġett tal-valutazzjoni jew settur/subsettur, inkluż it-tip u l-livell ta' riskju.
Raggruppament	tfisser żewġ istituzzjonijiet ta' kreditu jew istituzzjonijiet finanzjarji jew aktar f'settur b'karatteristiċi u skopertura simili għall-istess livelli ta' riskju ta' ML/TF.
Redditi tal-AML/CFT	tfisser talbiet regolari jew ad hoc mill-awtoritajiet kompetenti lis-sugġetti tal-valutazzjoni għal <i>data</i> kwantitattiva jew/u kwalitattiva u informazzjoni relatata mal-indikaturi tar-riskju ta' ML/TF ewlenin.
Redditi tal-AML/CFT	tfisser talbiet regolari jew ad hoc mill-awtoritajiet kompetenti lis-sugġetti tal-valutazzjoni għal <i>data</i> kwantitattiva jew/u kwalitattiva u informazzjoni relatata mal-indikaturi tar-riskju ta' ML/TF ewlenin.
Rieżami mhux fuq il-post	tfisser rieżami komprensiv tal-politiki u l-proċeduri tal-AML/CFT tas-sugġetti tal-valutazzjoni, li mhux qed isir fil-bini tas-sugġetti tal-valutazzjoni.
Riskju emergenti	tfisser riskju li qatt ma gie identifikat qabel jew riskju eżistenti li żdied b'mod sinifikanti.
Riskju inerenti	tirreferi għal-livell ta' riskju ta' ML/TF preżenti f'sugġett tal-valutazzjoni jew settur qabel ma jiġu applikati miżuri ta' mitigazzjoni.
Riskju residwu	tfisser il-livell ta' riskju li jibqa' wara li jiġu applikati s-sistemi u l-kontrolli tal-AML/CFT biex jiġi indirizzat ir-riskju inerenti.
Riskju ta' ML/TF	tfisser il-probabbiltà u l-impatt li jseħhu ML/TF.
Spezzjoni fuq il-post b'kamp ta' applikazzjoni sfiħ	tfisser rieżami komprensiv tas-sistemi u l-kontrolli kollha tal-AML/CFT implimentati mis-sugġetti tal-valutazzjoni jew mil-linji tan-negożju tagħhom, li jsir fil-bini tas-sugġett tal-valutazzjoni.
Spezzjoni ad hoc	tfisser rieżami li jiġi skattat minn avveniment speċifiku jew riskju ta' ML/TF
Spezzjoni ta' segwitu	tfisser rieżami, li sservi biex jivvaluta jekk id-dgħufijiet f'sugġetti tal-valutazzjoni tas-sistemi AML/CFT u l-qafas ta' kontrolli identifikati matul spezzjoni jew rieżami preċedenti ġewx ikkoreġuti.
Spezzjoni tematika	tfisser rieżami ta' għadd ta' sugġetti tal-valutazzjonijiet li jiffukaw fuq aspekk speċifiku wieħed jew fuq ftit aspetti tas-sistemi u l-kontrolli tal-AML/CFT ta' dawn is-sugġetti tal-valutazzjonijiet.

Suġġett tal-valutazzjoni	tfisser istituzzjoni ta' kreditu jew istituzzjoni finanzjarja jew raggruppament, kategorizzati skont il-kriterji stabbiliti mill-awtoritajiet kompetenti.
Theddida	tfisser il-ħsara potenzjali kkawżata minn kriminali, terroristi jew gruppi terroristiċi u l-faċilitaturi tagħhom, permezz tal-attivitajiet ML jew TF tal-passat, tal-preżent u tal-futur tagħhom.
Tneħħija tar-riskji	tfisser rifjut li wieħed jidhol fi, jew deċiżjoni li jittermina, relazzjonijiet ta' negozju ma' klijenti individwali jew kategoriji ta' klijenti assoċjati ma' riskju ML/TF oġhla, jew li jirrifjuta li jwettaq tranzazzjonijiet b'riskju ta' ML/TF oġhla.

3. Implimentazzjoni

Data ta' applikazzjoni

9. Dawn il-Linji Gwida japplikaw tliet xhur wara l-pubblikazzjoni fil-lingwi uffiċjali kollha tal-UE [04.07.2022].

Tħassir

10. Il-linji gwida li ġejjin huma mhassra b'effett mid-data tal-applikazzjoni.

Linji Gwida Kongunti dwar il-karatteristiċi ta' approċċ ibbażat fuq ir-riskju għall-ġlieda kontra l-ħasil tal-flus u s-superviżjoni tal-finanzjament tat-terrorizmu, u l-passi li għandhom jittieħdu meta titwettaq is-superviżjoni bbażata fuq is-sensittività għar-riskju (ESAs/2016/72)

4. Linji gwida

4.1 L-implimentazzjoni tal-Mudell RBS

4.1.1 Kunsiderazzjonijiet ġenerali

11. L-awtoritajiet kompetenti għandhom japplikaw l-erba' passi li ġejjin bħala parti minn mudell RBS tal-AML/CFT effettiv:
 - a) Pass 1 – L-identifikazzjoni tal-fatturi ta' riskju ta' ML/TF;
 - b) Pass 2 – Il-valutazzjoni tar-riskju;
 - c) Pass 3 – Is-superviżjoni tal-AML/CFT; u
 - d) Pass 4 – Il-monitoraġġ u r-rieżami tal-Mudell RBS.
12. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jinnotaw li s-superviżjoni bbażata fuq ir-riskju ma tkunx eżerċizzju ta' darba, iżda proċess kontinwu u ċikliku.
13. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jimplementaw il-kunsiderazzjonijiet ġenerali stabbiliti fil-paragrafi 11 u 12 ta' dawn il-linji gwida tul il-mudell RBS tagħhom.

4.1.2 Proporzjonalità

14. L-awtoritajiet kompetenti għandhom ikunu proporzjonati fis-superviżjoni tagħhom tas-suġġetti tal-valutazzjoni għall-finijiet tal-AML/CFT. Il-limitu tal-informazzjoni mitluba u l-frekwenza u l-intensità tal-impenn superviżorju u d-djalogu ma' suġġett tal-valutazzjoni għandhom ikunu proporzjonati mar-riskju ta' ML/TF identifikat.
15. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jirrikonoxxu li d-daqs jew l-importanza sistemika ta' suġġett tal-valutazzjoni ma jistgħux, waħedhom, ikunu indikattivi tal-punt li fih ikun hemm esponiment għal riskju ta' ML/TF; istituzzjonijiet ta' kreditu jew istituzzjonijiet finanzjarji zġhar li mhumiex sistematikament importanti jistgħu madankollu jipprezentaw riskju ta' ML/TF għoli.

4.1.3 Suġġetti tal-valutazzjoni

16. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jidentifikaw dawk l-istituzzjonijiet ta' kreditu jew l-istituzzjonijiet finanzjarji f'kull settur li jikkondividu ammont suffiċjenti ta' karatteristiċi simili biex jiġġustifikaw li jiġu raggruppati f'raggruppament wieħed. Il-karatteristiċi kondiviżi għandhom jinkludu l-istess livell ta' riskju li huma esposti għalih, fost l-oħrajn, id-daqs tagħhom, in-natura tan-negozju tagħhom, it-tip ta' klijenti li jaqdu, iż-żona ġeografika li joperaw fiha jew l-attività u l-kanali tal-konsenja tagħhom. Għal istituzzjonijiet ta' kreditu jew istituzzjonijiet finanzjarji raggruppati, il-proċess RBS jista' jitwettaq fil-livell kollettiv tar-raggruppament innifsu, minflok fil-livell ta' kull istituzzjoni ta' kreditu jew istituzzjoni finanzjarja individwali fi ħdan dak ir-raggruppament.

17. Sabiex jiġu identifikati dawk l-istituzzjonijiet ta' kreditu jew istituzzjonijiet finanzjarji li jistgħu jappartjenu għall-istess raggruppament, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jirreferu għall-mudell tan-negozju tagħhom, il-valutazzjoni tar-riskju settorjali, il-valutazzjonijiet tar-riskju ta' istituzzjonijiet ta' kreditu jew istituzzjonijiet finanzjarji individwali kif ukoll sorsi rilevanti oħra ta' informazzjoni kif stabbilit fil-paragrafi 30 u 31 ta' dawn il-linji gwida, inkluża l-informazzjoni miġbura bħala riżultat tal-attivitajiet superviżorji tagħhom.
18. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw jekk humiex se jindirizzaw istituzzjonijiet ta' kreditu jew istituzzjonijiet finanzjarji fl-istess settur li jiffurmaw parti mill-istess grupp finanzjarju domestiku bħala "suġġett tal-valutazzjoni" wieħed.
19. Jekk awtorità kompetenti tkun taf, jew ikollha raġunijiet raġonevoli biex tissuspetta li r-riskju assoċjat ma' istituzzjoni ta' kreditu jew istituzzjoni finanzjarja individwali f'raggruppament iwarja b'mod sinifikanti minn dak li huwa assoċjat ma' istituzzjonijiet ta' kreditu jew istituzzjonijiet finanzjarji oħrajn f'dak ir-raggruppament, l-awtorità kompetenti għandha tneħhi dik l-istituzzjoni ta' kreditu jew istituzzjoni finanzjarja mir-raggruppament u tivvalutaha b'mod individwali, jew bħala parti minn raggruppament differenti ta' istituzzjonijiet ta' kreditu jew istituzzjonijiet finanzjarja li huma esposti għal livell ta' riskju ta' ML/TF simili. It-tneħħija minn raggruppament għandha tinkludi, fost l-oħrajn, ċirkostanzi fejn l-istituzzjoni ta' kreditu jew l-istituzzjoni finanzjarja tkun benefikament il-proprjetà ta' individwi li l-integrità tagħhom hija dubjuża minhabba tħassib ML/TF, kif ivvalutat f'konformità mal-Linji Gwida Kongunti "dwar l-Idoneità" tal-ESMA u tal-EBA³ jew minhabba li l-qafas ta' kontroll intern tal-istituzzjoni ta' kreditu jew tal-istituzzjoni finanzjarja huwa nieqes kif ivvalutat f'konformità mal-Linji Gwida dwar il-Governanza interna tal-EBA,⁴ li jkollu impatt fuq il-klassifikazzjoni tar-riskju residwu tal-istituzzjoni ta' kreditu jew tal-istituzzjoni finanzjarja, jew minhabba li l-istituzzjoni ta' kreditu jew l-istituzzjoni finanzjarja tkun introduċiet bidliet sinifikanti fil-prodotti jew is-servizzi tagħha, jew tista' tkun ikkombinat dawk il-bidliet mal-bidliet fil-kanali tal-konsenja, fil-baži tal-klijenti tagħha jew f'żoni ġeografici differenti fejn jiġu fornuti s-servizzi jew il-prodotti.

4.1.4 Kooperazzjoni

20. Jenħtieġ li l-awtoritajiet kompetenti jikkooperaw u jiskambjaw l-informazzjoni rilevanti kollha ma' xulxin u ma' partijiet ikkonċernati oħra, inklużi s-superviżuri prudenzjali, l-unitajiet tal-intelligence finanzjarja, l-awtoritajiet tat-taxxa, l-aġenziji tal-infurzar tal-liġi, l-awtoritajiet ġudizzjarji u s-superviżuri tal-AML/CFT ta' pajjiżi terzi biex jiżguraw is-superviżjoni effettiva tal-AML/CFT tas-suġġetti tal-valutazzjoni. L-informazzjoni rilevanti kollha għandha tiġi skambjata mingħajr dewmien. Meta s-suġġetti tal-valutazzjoni joperaw fuq baži transkonfinali, tali kooperazzjoni għandha tkopri l-awtoritajiet kompetenti ta' Stati Membri oħrajn u fejn ikun rilevanti, l-awtoritajiet kompetenti ta' pajjiżi terzi.
21. Sabiex jikkooperaw u jiskambjaw l-informazzjoni b'mod effettiv, l-awtoritajiet kompetenti għandhom japplikaw il-miżuri u l-għodod kollha ta' kooperazzjoni u koordinazzjoni għad-

³ Il-Linji Gwida kongunti tal-ESMA u tal-EBA dwar il-valutazzjoni tal-idoneità tal-membri tal-korp manigerjali u tat-titolari tal-funzjoni ewlenija skont id-Direttiva 2013/36/UE u d-Direttiva 2014/65/UE, [EBA/GL/2021/06](#).

⁴ Il-Linji Gwida dwar il-governanza interna tal-EBA skont id-Direttiva 2013/36/UE, [EBA/GL/2021/05](#).

dispożizzjoni tagħhom, inklużi dawk l-awtoritajiet kompetenti li kienu meħtieġa li jiġu stabbiliti skont id-Direttiva (UE) 2015/849. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw l-affidabbiltà u l-kontinwità ta' dawn il-miżuri u l-għodod biex jimminimizzaw ir-riskju ta' nuqqas ta' informazzjoni potenzjali. B'mod partikolari, jenħtieġ li l-awtoritajiet kompetenti jirreferu għal-Linji gwida kongunti tal-ASE dwar il-kooperazzjoni u l-iskambju ta' informazzjoni għall-fini tad-Direttiva (UE) 2015/849 bejn l-awtoritajiet kompetenti li jissorveljaw l-istituzzjonijiet ta' kreditu u finanzjarji,⁵ il-Linji Gwida tal-EBA dwar il-kooperazzjoni u l-informazzjoni bejn is-superviżuri prudenzjali u tal-AML/CFT u l-unitajiet tal-intelligence finanzjarja skont id-Direttiva (UE) 2019/878⁶ u l-Ftehim Multilaterali bejn il-Bank Ċentrali Ewropew u l-awtoritajiet kompetenti nazzjonali skont l-Artikolu 57a(2)(b) tad-Direttiva (UE) 2015/849.⁷

22. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw il-firxa u l-oġettiv tal-kooperazzjoni u l-iskambju ta' informazzjoni tagħhom ma' partijiet ikkonċernati oħra, li jistgħu jiddeterminaw il-mod l-aktar effettiv għal din il-kooperazzjoni, peress li l-istess approċċ jista' ma jkunx xieraq fiċ-ċirkostanzi kollha. Dan ifisser li kooperazzjoni u skambju ta' informazzjoni aktar frekwenti jistgħu jkunu meħtieġa ma' awtoritajiet kompetenti u superviżuri prudenzjali oħra, li huma involuti fil-valutazzjoni tas-superviżur tal-istess suġġett, milli ma' unitajiet tal-intelligence finanzjarja, awtoritajiet tat-taxxa u aġenziji tal-infurzar tal-liġi.
23. Meta jikkooperaw u jiskambjaw informazzjoni ma' partijiet ikkonċernati oħra, inklużi aġenziji tal-infurzar tal-liġi, awtoritajiet tat-taxxa, u korpi jew aġenziji oħra, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jagħmlu dan sa fejn ikun possibbli skont il-liġi nazzjonali. L-awtoritajiet kompetenti għandhom ifittxu li jiskambjaw informazzjoni mal-awtoritajiet tat-taxxa lokali dwar diversi reati u mekkanizmi tat-taxxa, li jgħinu lill-awtorità kompetenti tivvaluta r-riskji ML li jirriżultaw li għalihom jistgħu jkunu esposti s-suġġetti tal-valutazzjoni jew is-setturi. Tista' wkoll tiskambja informazzjoni dwar azzjonijiet preventivi possibbli f'dan il-qasam.

4.2 Pass 1 – L-identifikazzjoni tal-fatturi ta' riskju u ta' mitigazzjoni

4.2.1 Kunsiderazzjonijiet ġenerali

24. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jidentifikaw u jifhmu l-fatturi ta' riskju li se jaffettwaw l-esponiment ta' kull settur u suġġett tal-valutazzjoni għar-riskji ta' ML/TF. Għal dan il-għan, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jużaw sorsi ta' informazzjoni differenti pprovduti fil-Linja Gwida 4.2.2 u jimpenjaw ruħhom ukoll b'mod attiv mas-settur u ma' awtoritajiet kompetenti oħra fejn rilevanti, kif stabbilit fil-Linji Gwida 4.1.4. u 4.4.9.

⁵ Il-Linji Gwida kongunti dwar il-kooperazzjoni u l-iskambju ta' informazzjoni għall-finijiet tad-Direttiva (UE) 2015/849 bejn l-awtoritajiet kompetenti li jissorveljaw istituzzjonijiet ta' kreditu u dawk finanzjarji, "Il-Linji Gwida tal-Kulleġġi tal-AML/CFT", [JC 2019 81](#).

⁶ [Il-Linji Gwida tal-EBA dwar il-kooperazzjoni u l-iskambju ta' informazzjoni bejn is-superviżuri prudenzjali u tal-AML/CFT u l-unitajiet tal-intelligence finanzjarja skont l-Artikolu 117\(6\) tad-Direttiva 2013/36/UE](#), Diċembru 2021

⁷ [Ftehim Multilaterali](#) bejn il-Bank Ċentrali Ewropew u l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti skont l-Artikolu 57a(2)(b) tad-Direttiva (UE) 2015/849.

25. Meta jidentifikaw fatturi ta' riskju ta' ML/TF, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jużaw il-linji gwida kongunti tal-EBA dwar il-fatturi ta' riskju ML/TF dwar id-diligenza dovuta tal-klijenti u l-fatturi li l-istituzzjonijiet ta' kreditu u finanzjarji għandhom jikkunsidraw meta jivvalutaw ir-riskju tal-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu assoċjat ma' relazzjonijiet ta' negozju individwali u tranzazzjonijiet okkażjonali skont l-Artikoli 17 u 18(4) tad-Direttiva (UE) 2015/849.⁸
26. Fejn is-sugġetti tal-valutazzjoni jkunu raggruppamenti, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jidentifikaw fatturi rilevanti abbażi ta' dawk elenkati fil-paragrafi 44 u 45, sabiex jikkarakterizzaw ir-raggruppament bħala unità sfiha. Dan għandu jippermetti lill-awtoritajiet kompetenti biex jiġġustifikaw id-deċiżjonijiet tagħhom dwar il-profil tar-riskju li huma jassenjaw lir-raggruppament. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw ukoll ir-riżultati ta' azzjonijiet superviżorji preċedenti fir-rigward tas-sugġetti tal-valutazzjoni inklużi f'dak ir-raggruppament.
27. Meta sugġett tal-valutazzjoni jiġi ssorveljat minn diversi awtoritajiet kompetenti fi Stat Membru partikolari, dawk l-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkooperaw u jiskambjaw informazzjoni dwar dak is-sugġett tal-valutazzjoni sabiex jiżviluppaw fehim komuni tal-iskopertura għar-riskju tiegħu.
28. Il-firxa u t-tip ta' informazzjoni mitluba mill-awtoritajiet kompetenti biex jidentifikaw il-fatturi ta' riskju u l-fatturi mitiganti għandhom ikunu proporzjonati man-natura u d-daqs, fejn magħrufa, tal-attivitajiet kummerċjali tas-sugġetti tal-valutazzjoni. Għandu jitqies ukoll il-profil tar-riskju tas-sugġetti tal-valutazzjoni kif gie ddeterminat abbażi tal-valutazzjonijiet tar-riskju preċedenti, jekk ikun hemm, u l-kuntest li fih jopera s-sugġett tal-valutazzjoni, bħan-natura tas-settur li għalih jappartjeni s-sugġett tal-valutazzjoni. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw jistabilixxu:
- liema informazzjoni se jeħtieġu dejjem fir-rigward tas-sugġetti tal-valutazzjoni u jeħtieġu informazzjoni simili għal sugġetti tal-valutazzjoni komparabbli;
 - fejn u kif se jiksbu din l-informazzjoni; u
 - liema tip ta' informazzjoni se tagħti lok għal talba aktar estensiva u fid-dettall.

4.2.2 Sorsi ta' informazzjoni

29. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jidentifikaw il-fatturi ta' riskju fir-rigward tas-setturi, is-subsetturi, jekk rilevanti, u s-sugġetti tal-valutazzjoni abbażi ta' informazzjoni minn varjetà ta' sorsi. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiddeterminaw it-tip u n-numru ta' dawn is-sorsi fuq bażi ta' sensitività għar-riskju. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li jkollhom aċċess għal sorsi ta' informazzjoni xierqa u jieħdu passi, fejn ikun meħtieġ, biex itejbuhom. L-

⁸ Linji Gwida tal-EBA dwar id-diligenza dovuta tal-klijenti u l-fatturi li l-istituzzjonijiet ta' kreditu u finanzjarji għandhom jikkunsidraw meta jivvalutaw ir-riskju tal-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu assoċjat ma' relazzjonijiet ta' negozju individwali u tranzazzjonijiet okkażjonali ("Il-Linji Gwida dwar il-Fatturi tar-riskju ta' ML/TF") skont l-Artikoli 17 u 18(4) tad-Direttiva (UE) 2015/849, [EBA/GL/2021/02](#).

awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw ukoll li jkunu implimentaw proċessi u proċeduri għall-ġbir tad-*data* meħtieġa.

30. Is-sorsi ta' informazzjoni li l-awtoritajiet kompetenti għandhom dejjem jikkunsidraw jinkludu:

- e) il-valutazzjoni tar-riskju sovrannazzjonali tal-Kummissjoni Ewropea ppubblikata skont l-Artikolu 6(1) tad-Direttiva (UE) 2015/849;
- f) l-Opinjoni tal-EBA dwar ir-riskju ML/TF li jaffettwa s-settur finanzjarju tal-Unjoni ppubblikata skont l-Artikolu 6(5) tad-Direttiva (UE) 2015/849;
- g) il-valutazzjoni nazzjonali tar-riskju (NRA) tal-Istat Membru u ta' Stati Membri oħrajn kif imsemmi fl-Artikolu 7(1) tad-Direttiva (UE) 2015/849;
- h) Atti Delegati adottati mill-Kummissjoni Ewropea kif imsemmi fl-Artikolu 9(2) tad-Direttiva (UE) 2015/849;
- i) gvernijiet nazzjonali u barranin;
- j) l-eżiti tal-valutazzjonijiet tar-riskju tal-EBA kif imsemmi fl-Artikolu 9a tar-Regolament (UE) Nru 1093/2010;
- k) awtoritajiet kompetenti oħrajn;
- l) awtoritajiet superviżorji tal-AML/CFT f'pajjiżi terzi;
- m) l-awtoritajiet superviżorji responsabbli mis-superviżjoni tal-konformità tas-sugġetti tal-valutazzjoni mar-rekwiżiti prudenzjali, inklużi l-awtoritajiet kompetenti kif definiti fil-punti (2) (i) u (viii) tal-Artikolu 4 tar-Regolament (UE) Nru 1093/2010, fil-punti (2) (i) tal-Artikolu 4 tar-Regolament (UE) Nru 1094/2010, u fil-punti (3) (i) tal-Artikolu 4 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010;
- n) l-unitajiet tal-intelligence finanzjarja (FIUs);
- o) aġenziji tal-infurzar tal-liġi, fejn mhux esklużi mil-liġi applikabbli;
- p) l-awtoritajiet tat-taxxa, fejn mhux esklużi mil-liġi applikabbli; u
- q) kulleġġi tal-AML/CFT, stabbiliti f'konformità mal-Linji Gwida Kongunti tal-ASE dwar il-kooperazzjoni u skambju ta' informazzjoni għall-finijiet tad-Direttiva (UE) 2015/849 bejn l-awtoritajiet kompetenti li jissorveljaw istituzzjonijiet ta' kreditu u dawk finanzjarji ("Il-Linji Gwida tal-Kulleġġi tal-AML/CFT")⁹, fejn stabbiliti.

31. Sorsi oħrajn ta' informazzjoni li l-awtoritajiet kompetenti jistgħu jikkunsidraw, jinkludu:

- a) il-bażi tad-*data* ċentrali tal-AML/CFT tal-EBA kif imsemmi fl-Artikolu 9a(1) u (3) tar-Regolament (UE) Nru 1093/2010, meta l-informazzjoni ssir disponibbli għall-awtorità kompetenti;
- b) kulleġġi ta' superviżuri prudenzjali, stabbiliti f'konformità mal-Artikolu 51 jew 116 tad-

⁹ Il-Linji Gwida Kongunti tal-ASE dwar il-kooperazzjoni u l-iskambju ta' informazzjoni għall-finijiet tad-Direttiva (UE) 2015/849 bejn l-awtoritajiet kompetenti li jissorveljaw istituzzjonijiet ta' kreditu u dawk finanzjarji (JC 2019 81).

Direttiva (UE) 2019/878 u mar-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2016/99 tas-16 ta' Ottubru 2015 dwar il-funzjonament operattiv tal-kulleġġi ta' superviżuri, u r-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2016/98 tas-16 ta' Ottubru 2015 dwar il-kundizzjonijiet generali għall-funzjonament tal-kulleġġi tas-superviżuri, fejn stabbilit;

- c) korpi industrijali, inkluż informazzjoni miġbura bħala parti minn sħubijiet pubbliċi-privati, jekk disponibbli, bħal tipoloġiji u informazzjoni dwar riskji emergenti;
- d) is-soċjetà ċivili bħal indiċijiet dwar il-perċezzjoni tal-korruzzjoni;
- e) korpi li jistabbilixxu standards internazzjonali jew sovrannazzjonali, bħal evalwazzjonijiet reċiproki tar-regimi tal-AML/CFT, tal-ġlieda kontra l-korruzzjoni u tat-taxxa tal-pajjiżi;
- f) informazzjoni minn sorsi miftuħa kredibbli u affidabbli, bħal rapporti f'gazzetti ta' reputazzjoni tajba;
- g) organizzazzjonijiet kummerċjali ta' reputazzjoni tajba bħal rapporti ta' riskju u ta' intelligence;
- h) rapporti ta' żvelar ta' informazzjoni protetta;
- i) informazzjoni minn istituzzjonijiet akkademiċi; jew
- j) ir-rapporti tal-awdituri esterni fir-rigward tas-suġġett tal-valutazzjoni, fejn dawn ikunu disponibbli.

4.2.3 Fatturi ta' riskju domestiku

- 32. L-awtoritajiet kompetenti għandu jkollhom tagħrif, sensibilizzazzjoni u fehim adegwati tar-riskji ML/TF identifikati fil-livell nazzjonali sabiex jiġu identifikati l-fatturi ta' riskju ta' ML/TF assoċjati mal-attivitajiet domestiċi tas-suġġetti tal-valutazzjoni fi ħdan is-setturi.
- 33. Bħala parti minn dan, u abbażi tas-sorsi deskritti fil-paragrafi 30 u 31, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jifhmu, fost l-oħrajn:
 - a) it-tip, it-tipoloġiji u l-iskala tal-ħasil tal-flus marbuta ma' reati predikati, inklużi iżda mhux limitati għal reati tat-taxxa, imwettqa domestikament;
 - b) l-iskala tal-ħasil ta' rikavati minn reati predikati, inkluż iżda mhux limitat għal reati tat-taxxa, imwettqa barra mill-pajjiż;
 - c) it-tip, it-tipoloġiji u l-iskala tal-finanzjament tat-terroriżmu u l-iskala u l-livell ta' appoġġ għal attivitajiet u gruppi terroristiċi fil-pajjiż;
 - d) tipoloġiji ML/TF rilevanti identifikati mill-UIF u awtoritajiet pubbliċi oħrajn jew korpi privati kredibbli rilevanti.

4.2.4 Fatturi ta' riskju barrani

34. Meta sugġett tal-valutazzjoni jew settur sħiħ iżomm rabtiet sinifikanti ma' Stati Membri oħrajn jew ma' pajjiżi terzi, sabiex b'hekk is-sugġett tal-valutazzjoni jew is-settur jiġu esposti għal riskji ta' ML/TF assoċjati ma' dawn il-pajjiżi l-oħrajn, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jidentifikaw dawn ir-riskji. Rabtiet sinifikanti jinkludu dawk fejn:
- a) sugġett tal-valutazzjoni jzomm livell sinifikanti ta' relazzjonijiet kummerċjali ma' klijenti stabbiliti fi Stati Membri oħrajn jew pajjiżi terzi;
 - b) sid benefiċjarju ta' klijent tas-sugġett tal-valutazzjoni jkun minn Stati Membri oħrajn jew pajjiżi terzi;
 - c) sugġett tal-valutazzjoni jkun qed iwettaq livelli sinifikanti ta' tranzazzjonijiet okkażjonali ma' Stati Membri oħra jew ma' pajjiżi terzi;
 - d) sugġett tal-valutazzjoni jzomm relazzjonijiet kummerċjali sinifikanti ma' kontropartijiet stabbiliti fi Stati Membri oħrajn jew pajjiżi terzi;
 - e) sugġett tal-valutazzjoni jiffirma parti minn grupp finanzjarju stabbilit fi Stat Membru ieħor jew pajjiżi terzi;
 - f) is-sidien benefiċjarji ta' sugġett tal-valutazzjoni jkunu bbażati fi Stat Membru ieħor jew pajjiżi terzi;
 - g) il-korp manigerjali ta' sugġett tal-valutazzjoni jkun magħmul minn individwi minn Stat Membru ieħor jew pajjiżi terzi; u
 - h) sugġett tal-valutazzjoni jkollu kwalunkwe rabta rilevanti oħra ma' Stat Membru ieħor jew pajjiżi terzi, li jfisser li jkun espost għar-riskju ta' ML/TF assoċjat ma' dak il-pajjiż.
35. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jieħdu passi raġonevoli biex jiksbu u jzommu aġġornati għarfien, sensibilizzazzjoni u fehim adegwati tar-riskji ta' ML/TF assoċjati ma' dawn l-Istati Membri jew pajjiżi terzi li jistgħu jaffettwaw l-attivitatijiet imwettqa mis-sugġetti tal-valutazzjoni. Għal dan il-għan, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jidentifikaw fatturi ta' riskju f'konformità mal-Linji Gwida tal-EBA dwar il-Fatturi ta' Riskju tal-AML/CFT¹⁰ u ma' dawk deskritti fil-paragrafi 33 u 34 għal kull wieħed minn dawn l-Istati Membri jew pajjiżi terzi.
36. Meta jiġu identifikati pajjiżi terzi li jkollhom nuqqasijiet strateġiċi fir-reġimi tal-AML/CFT nazzjonali tagħhom li joħolqu theddid sinifikanti għas-sistema finanzjarja tal-Unjoni Ewropea, l-awtoritajiet kompetenti għandhom iqisu l-atti delegati adottati mill-Kummissjoni Ewropea skont l-Artikolu 9(2) tad-Direttiva (UE) 2015/849, kif ukoll id-dikjarazzjonijiet pubbliċi maħruġa minn dawk li jstabbilixxu standards internazzjonali rilevanti, inkluż it-Task Force ta' Azzjoni Finanzjarja (FATF), il-Kumitat ta' Esperti dwar l-Evalwazzjoni ta' Miżuri Kontra l-Hasil tal-Flus u l-Finanzjament tat-Terroriżmu (MONEYVAL) tal-Kunsill Ewropew jew korpi reġjonali oħrajn ta' stil FATF (FSRBs).

¹⁰ Linji Gwida tal-EBA skont l-Artikoli 17 u 18(4) tad-Direttiva (UE) 2015/849 dwar id-diliġenza dovuta tal-klijenti u l-fatturi li l-istituzzjonijiet ta' kreditu u finanzjarji għandhom jikkunsidraw meta jivvalutaw ir-riskju tal-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu assoċjat ma' relazzjonijiet ta' negozju individwali u tranzazzjonijiet okkażjonali ("Il-Linji Gwida dwar il-Fatturi tar-riskju ta' ML/TF"), [EBA/GL/2021/02](https://www.eba.europa.eu/media/1000000/2021/02/13/131717en.pdf).

4.2.5 Fatturi ta' riskju ta' ML/TF mifruxa mas-settur kollu

37. L-awtoritajiet kompetenti għandu jkollhom fehim tajjeb tal-fatturi ta' riskju li huma rilevanti għas-setturi kollha taht is-superviżjoni tagħhom. Sabiex jiġu identifikati l-fatturi ta' riskju rilevanti fis-setturi rilevanti, l-awtoritajiet kompetenti għandhom l-ewwel jiddefinixxu s-setturi taht is-superviżjoni tagħhom. Sabiex jinfurmaw il-fehma tagħhom dwar is-setturi, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jirreferu għall-kategoriji ta' entitajiet obligati elenkati fid-Direttiva (UE) 2015/849, li huma istituzzjonijiet ta' kreditu, fornituri ta' kreditu (ħlief istituzzjonijiet ta' kreditu, pereżempju kreditu tal-konsumatur, fatturament, lokazzjoni, kreditu ipotekarju u kreditu kummerċjali), kumpaniji tal-assigurazzjoni fuq il-ħajja, intermedjarji tal-assigurazzjoni fuq il-ħajja, istituzzjonijiet tal-flus elettronici, istituzzjonijiet ta' pagament, ufficċji tal-kambju, ditti ta' investment u impriži ta' investment kollettiv.
38. Skont id-daqs ta' settur u n-natura tas-sugġetti tal-valutazzjoni fi ħdanu, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw li jaqsmu iżjed is-setturi f'subsetturi. Dan jista' jkun meħtieġ meta settur ikun magħmul minn sugġetti tal-valutazzjoni li huma differenti ħafna minħabba li proporzjon sostanzjali ta' sugġetti tal-valutazzjoni jkollhom karatteristiċi u mudelli ta' negozju simili li jiddistingwuhom mill-bqija tas-settur. Karatteristiċi simili jinkludu, iżda mhumiex limitati għal, it-tip ta' prodotti u servizzi offruti, il-kanali ta' konsenja użati u t-tip ta' klijenti li huma jaqdu. Is-subsetturi jistgħu jinkludu dawk li jibagħtu l-flus, banek privati, u ditti tas-senseriya, li jirrapprezentaw subsetturi ta' istituzzjonijiet ta' pagament, istituzzjonijiet ta' kreditu u ditti ta' investment, rispettivament. Sabiex jinfurmaw il-fehma tagħhom dwar is-setturi u s-subsetturi u l-karatteristiċi speċifiċi tagħhom, l-awtoritajiet kompetenti jenħtieġ li jirreferu għat-Titolu II tal-Linji Gwida tal-EBA dwar il-Fatturi tar-Riskju tal-AML/CFT.¹¹
39. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jifhmu kif ikun organizzat kull settur u subsettur, u r-riskji assoċjati ma' karatteristiċi komuni bħat-tip ta' prodotti u servizzi offruti, il-kanali tal-konsenja użati u t-tip tal-klijenti li huma jaqdu. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jibbażaw il-fehim tagħhom fir-rigward tal-fatturi tar-riskju settorjali jew subsettorjali fuq:
- fehma ta' livell għoli tal-informazzjoni rilevanti kollha relatata mas-sugġett tal-valutazzjoni f'settur jew subsettur partikolari kif stabbilit fil-paragrafi 44 u 45 f'dawn il-linji gwida sabiex jiġu identifikati fatturi komuni fi ħdan kull settur u subsettur kollu kemm hu; u
 - informazzjoni rilevanti relatata mas-setturi u s-subsetturi kif stabbilit fil-paragrafu 41 f'dawn il-linji gwida.

4.2.6 Tip ta' informazzjoni meħtieġa biex jiġu identifikati l-fatturi ta' riskju

a. Informazzjoni dwar is-setturi

¹¹ Linji Gwida tal-EBA skont l-Artikoli 17 u 18(4) tad-Direttiva (UE) 2015/849 dwar id-diliġenza dovuta tal-klijenti u l-fatturi li l-istituzzjonijiet ta' kreditu u finanzjarji għandhom jikkunsidraw meta jivvalutaw ir-riskju tal-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu assoċjat ma' relazzjonijiet ta' negozju individwali u tranżazzjonijiet okkażjonali ("Il-Linji Gwida dwar il-Fatturi tar-riskju ta' ML/TF"), [EBA/GL/2021/02](#).

40. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiġbru informazzjoni suffiċjenti, rilevanti u affidabbli mis-sorsi deskritti fil-paragrafi 30 u 31 biex jiżviluppaw fehim ġenerali tal-fatturi ta' riskju inerenti u l-fatturi li jnaqqsu dawn ir-riskji fis-settur u s-subsetturi, fejn rilevanti.
41. Sabiex jiġi żviluppata fehim tajjeb tal-fatturi ta' riskju inerenti fis-setturi u s-subsetture, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jiksbu informazzjoni li għandha tinkludi, iżda ma tkunx limitata għal:
- c) informazzjoni dwar id-daqs, il-kamp ta' applikazzjoni tal-attivitajiet, u l-kumplessità tas-settur f'format aggregat;
 - d) in-natura tal-mudelli ta' negozju fi ħdan is-settur;
 - e) informazzjoni ġenerali dwar it-tip ta' prodotti, servizzi, klijenti u kanali tal-konsenja użati fis-settur jew subsettur u l-profilu tar-riskju tagħhom, jekk magħrufa;
 - f) informazzjoni dwar ir-riskji attwali u emergenti assoċjati domestikament u internazzjonalment mas-settur jew subsettur, inkluża l-informazzjoni li tista' tindika li s-settur jew is-subsettur jista' jkun espost għal riskju ta' ML/TF akbar bħala riżultat ta' prattiki ta' tneħħija tar-riskji applikati għal dawn is-setturi jew subsetturi minn setturi oħra;
 - g) informazzjoni dwar ir-riskji ta' ML/TF ewlenin li jaffettwaw is-suq intern;
 - h) l-impatt tal-attivitajiet transkonfinali fi ħdan is-settur jew is-subsettur;
 - i) l-iskopertura tas-settur jew tas-subsettur għal vulnerabbiltajiet li jirriżultaw f'kuntest globali;
 - j) rapporti ta' theddid, twissijiet u tipoloġiji mill-unità tal-intelligence finanzjarja u korpi statali rilevanti oħrajn, jekk applikabbli; u
 - k) gwida ppubblikata minn awtoritajiet kompetenti oħra jew minn dawk li jstabbilixxu standards internazzjonali;

42. L-informazzjoni deskritta hawn fuq tista' tikkontribwixxi wkoll għall-perċezzjoni mill-awtoritajiet kompetenti tal-fatturi ta' riskju fil-livell tas-suġġetti tal-valutazzjoni individwali u viċi versa.

b. Informazzjoni dwar suġġetti tal-valutazzjoni

43. Abbażi tal-valutazzjoni tar-riskju settorjali, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jiġbru informazzjoni suffiċjenti, rilevanti u affidabbli mis-sorsi deskritti fil-paragrafi 30 u 31 biex jiżviluppaw fehim ġenerali dwar il-fatturi ta' riskju inerenti tas-suġġetti tal-valutazzjoni, u, sa fejn ikun possibbli, tal-fatturi ta' riskju residwi.
44. Sabiex jiġi żviluppata fehim tajjeb tal-fatturi ta' riskju inerenti applikabbli għas-suġġetti tal-valutazzjoni, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jiġbru informazzjoni minn diversi sorsi li tinkludi, iżda ma tkunx limitata għall-informazzjoni relatata ma':
- a) is-sjeda u l-istruttura korporattiva tas-suġġetti tal-valutazzjoni, filwaqt li jitqies jekk is-

- sugġett tal-valutazzjoni huwiex istituzzjoni ta' kreditu jew istituzzjoni finanzjarja barranija jew domestika, kumpanija omm, sussidjarja, fergħa jew tip ieħor ta' stabbiliment, u l-livell tal-kumplessità u t-trasparenza tal-organizzazzjoni u l-istruttura tagħha;
- b) ir-reputazzjoni u l-integrità tal-manigġers superjuri, il-membri tal-korp manigġerjali u azzjonisti kwalifikanti;
 - c) in-natura u l-kumplessità tal-prodotti u s-servizzi pprovduti u l-attivitajiet u t-tranzazzjonijiet imwettqa;
 - d) il-kanali tal-konsenja użati, inkluż il-forniment tas-servizzi permezz ta' kanali mhux wiċċ imb wiċċ u l-użu ta' aġenti jew intermedjarji;
 - e) it-tipi ta' klijenti moqdija mis-sugġett tal-valutazzjoni u l-livell ta' riskju assoċjat ma' dawk il-klijenti, inklużi klijenti li huma persuni esposti politikament (PEPs) u dawk ivvalutati bħala li jipprezentaw riskju ta' ML/TF oġġla skont il-metodoloġija ta' valutazzjoni tar-riskju tas-sugġett tal-valutazzjoni;
 - f) l-żona ġeografika tal-attivitajiet kummerċjali, b'mod partikolari fejn dawn jitwettqu f'pajjiżi terzi b'riskju għoli,¹² kif ukoll, jekk ikun applikabbli, il-pajjiżi ta' oriġini jew l-istabbiliment ta' parti sinifikanti tal-klijenti tas-sugġett tal-valutazzjoni u r-rabtiet ġeografiċi tal-azzjonisti jew is-sidien benefiċjarji kwalifikanti tagħha;
 - g) l-awtorizzazzjonijiet, il-liċenzjar jew il-passaportar mis-sugġett tal-valutazzjoni.
45. Sabiex jiġi żviluppat fehim tajjeb tal-fatturi ta' riskju residwu li għalihom huma esposti s-sugġetti tal-valutazzjoni, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jiġbru informazzjoni minn sorsi differenti li tinkludi, iżda ma tkunx limitata għall-informazzjoni fir-rigward ta':
- a) l-adeqgatezza tal-miżuri ta' mitigazzjoni stabbiliti minn sugġett tal-valutazzjoni u b'mod partikolari l-informazzjoni
 - i) relatata mal-adeqgatezza tal-qafas tal-ġestjoni tar-riskju, inkluża l-ġestjoni tar-riskju ta' ML/TF;
 - ii) mir-rapporti tal-funzjoni tal-kontrolli interni, inkluż l-awditjar intern, fejn rilevanti;
 - iii) relatata mal-aspetti prudenzjali u ġenerali tan-negozju tas-sugġett tal-valutazzjoni, bħas-snin fl-operazzjoni, il-likwidità jew l-adeqgatezza tal-kapital;
 - iv) sejbiet minn rieżamijiet mhux fuq il-post imwettqa mill-awtorità kompetenti, awtorità kompetenti rilevanti oħra, superviżuri prudenzjali jew awtorità superviżorja rilevanti oħra, inklużi awtoritajiet tal-AML/CFT f'pajjiżi terzi.
 - b) l-effettività tal-miżuri ta' mitigazzjoni stabbiliti minn sugġett tal-valutazzjoni, b'mod partikolari informazzjoni fir-rigward ta':

¹² Linji Gwida tal-EBA skont l-Artikoli 17 u 18(4) tad-Direttiva (UE) 2015/849 dwar id-diliġenza dovuta tal-klijenti u l-fatturi li l-istituzzjonijiet ta' kreditu u finanzjarji għandhom jikkunsidraw meta jivvalutaw ir-riskju tal-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu assoċjat ma' relazzjonijiet ta' negozju individwali u tranzazzjonijiet okkażjonali ("Il-Linji Gwida dwar il-Fatturi tar-riskju ta' ML/TF"), [EBA/GL/2021/02](https://www.eba.europa.eu/media/1000000/2021/02/20210201-ml-tf-risk-factors-guidelines.pdf).

- i) il-kwalità tal-arrangamenti u l-istrutturi tal-governanza interna, inkluż l-adegwatezza u l-effettività tal-awditjar intern u l-funzjonijiet ta' konformità, il-linji ta' rapportar, il-livell ta' konformità ma' rekwiżiti legali u regolatorji tal-AML/CFT u l-effettività tal-politiki u l-proċeduri tal-AML/CFT sal-punt li dawn ikunu diġà magħrufa;
 - ii) il-“kultura korporattiva” prevalenti, b'mod partikolari l-“kultura ta' konformità” u l-kultura ta' trasparenza u l-fiduċja fir-relazzjonijiet mal-awtoritajiet kompetenti;
 - iii) sejbiet minn spezzjonijiet superviżorji preċedenti mwettqa mill-awtorità kompetenti, minn awtorità kompetenti rilevanti oħra, superviżuri prudenzjali jew awtorità superviżorja rilevanti oħra, inklużi awtoritajiet tal-AML/CFT f'pajjiżi terzi li jinvolvu ċerti elementi u ttestjar fuq il-post;
 - iv) miżuri u sanzjonijiet superviżorji pendenti jew imposti relatati mas-sugġett tal-valutazzjoni meħuda mill-awtorità kompetenti, is-superviżuri prudenzjali jew awtorità superviżorja rilevanti oħra, inkluż f'pajjiżi terzi;
 - v) Informazzjoni riċevuta minn unitajiet tal-intelligence finanzjarja, bħall-informazzjoni relatata ma' rapporti dwar it-tranzazzjonijiet suspettużi.
46. Meta l-awtoritajiet kompetenti jqisu li l-informazzjoni miġbura permezz tas-sorsi deskritti fil-paragrafi 30 u 31 ma tkunx disponibbli jew ma tkunx biżżejjed biex jiġi żviluppat fehim tajjeb tar-riskji assoċjati mas-sugġett tal-valutazzjoni, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw il-ġbir ta' tali informazzjoni direttament mis-sugġetti tal-valutazzjoni.
47. Meta l-informazzjoni għall-valutazzjoni tar-riskju individwali tingabar direttament mis-sugġetti tal-valutazzjoni, l-awtoritajiet kompetenti jenħtieġ li jiżguraw li t-tip ta' informazzjoni mitluba tiġi ddeterminata mill-fatturi ta' riskju domestiċi, barranin u mifruxa mas-settur kollu rilevanti kif stabbilit f'dawn il-linji gwida, inklużi r-riskji emergenti.
48. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw li jaġġustaw il-livell u l-frekwenza tal-informazzjoni mitluba mis-sugġetti tal-valutazzjoni abbażi tal-livell tar-riskju assoċjat mas-settur jew is-subsettur li għalih jappartjeni s-sugġett tal-valutazzjoni. Dan ifisser li l-informazzjoni relatata mas-setturi li huma esposti għal livelli aktar sinifikanti ta' riskji ta' ML/TF tista' tingabar b'mod aktar frekwenti minn setturi b'livelli inqas sinifikanti ta' riskju. Meta jiġu ddeterminati l-livell u l-frekwenza tat-talbiet għall-informazzjoni, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw:
- a) jekk parti mill-informazzjoni mitluba hijiex disponibbli għall-awtorità kompetenti minn sorsi oħra, inklużi superviżuri prudenzjali, biex titnaqqas id-duplikazzjoni tat-talbiet għall-informazzjoni;
 - b) l-iskop li għalih se tintuża l-informazzjoni. Jekk l-informazzjoni tintalab biex tinforma l-valutazzjoni tar-riskji tal-awtorità kompetenti assoċjati ma' sugġett tal-valutazzjoni jew mas-settur, l-awtorità kompetenti għandha tikkunsidra tallinja l-frekwenza tat-talbiet għall-informazzjoni mal-frekwenza tal-aġġornamenti għall-valutazzjoni tar-riskju;
 - c) jekk kienx hemm xi bidliet sinifikanti fil-livell tar-riskju ta' ML/TF assoċjat mas-sugġett tal-

valutazzjoni jew mas-settur, li jindika l-htieġa għal talbiet għal informazzjoni aktar frekwenti.

4.3 Pass 2 – Il-valutazzjoni tar-riskju

4.3.1 Kunsiderazzjonijiet generali

49. L-awtoritajiet kompetenti għandu jkollhom vizjoni olistika tal-fatturi ta' riskju ta' ML/TF li huma jkunu identifikaw skont il-Pass 1 li, flimkien, se jiffurmaw il-bażi għall-valutazzjoni tar-riskji individwali tas-sugġett tal-valutazzjoni u l-valutazzjonijiet tar-riskju settorjali.
50. Meta jfasslu l-metodoloġija tal-valutazzjoni tar-riskju tagħhom, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw kif il-valutazzjonijiet tar-riskju settorjali u individwali jinteraġixxu. Il-valutazzjoni tar-riskju settorjali tipprovdi lill-awtoritajiet kompetenti ħarsa generali tar-riskji ta' ML/TF li għalihom huma esposti s-sugġetti tal-valutazzjoni f'settur partikolari, u r-rilevanza tal-fatturi ta' riskju individwali għas-sugġetti tal-valutazzjoni f'dan is-settur. Permezz ta' valutazzjonijiet tar-riskju individwali, l-awtoritajiet kompetenti jenħtieġ li jkunu kapaċi jivvalutaw l-impatt tar-riskji settorjali fuq kull sugġett tal-valutazzjoni, filwaqt li fl-istess ħin jużaw daww il-valutazzjonijiet tar-riskju biex jaġġornaw u jirrieżaminaw il-valutazzjonijiet tar-riskju settorjali tagħhom kif xieraq, inkluż billi jidentifikaw fatturi tar-riskju godda li huma komuni għas-sugġetti tal-valutazzjoni fis-settur.

4.3.2 Valutazzjoni tar-riskju settorjali u subsettorjali

51. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżviluppaw fehim tajjeb tar-riskji ta' ML/TF preżenti f'kull settur taħt is-superviżjoni tagħhom, li jippermettilhom jipprijoritizzaw l-attivitajiet superviżorji tagħhom fis-setturi u fi ħdanhom u jidentifikaw ir-riskji ta' ML/TF li huma rilevanti għal settur partikolari. Il-valutazzjoni tar-riskju settorjali għandha tipprovdi lill-awtoritajiet kompetenti bil-bażi għall-valutazzjoni tar-riskju individwali tas-sugġetti tal-valutazzjoni f'dak is-settur partikolari, billi tiżviluppa l-fehim tagħhom tar-riskji inerenti fis-settur li għalihom huma esposti s-sugġetti tal-valutazzjoni biex ikun infurmat il-fehim tal-awtorità kompetenti dwar il-firxa ta' attenzjoni superviżorja meħtieġa fis-settur. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiddeċiedu jekk għandhomx informazzjoni suffiċjenti u affidabbli dwar il-kontrolli fis-settur biex iwettqu l-valutazzjoni tar-riskju residwu. Jekk din l-informazzjoni titqies insuffiċjenti, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw jużaw l-ghodod superviżorji rilevanti għad-dispożizzjoni tagħhom biex jiksbu biżżejjed informazzjoni, kif stabbilit fit-Taqsima 4.4.4.
52. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li l-valutazzjoni tar-riskju settorjali tkun komprensiva biżżejjed u tippermetti lis-superviżur jikseb vizjoni olistika tal-fatturi ta' riskju rilevanti kollha, u sa liema punt dawn jaffettwaw is-sugġetti tal-valutazzjoni f'kull settur.
53. Sabiex iwettqu l-valutazzjoni tar-riskju settorjali, l-awtoritajiet kompetenti għandhom l-ewwel jiddefinixxu s-setturi u s-subsetturi, fejn rilevanti, taħt is-superviżjoni tagħhom kif deskritt fil-paragrafi 38 u 39 hawn fuq.

54. Meta jwettqu l-valutazzjoni tar-riskju tas-settur kollu kemm hu jew tas-subsettur, jekk rilevanti, l-awtoritajiet kompetenti għandhom iwettqu valutazzjoni tal-fatturi ta' riskju mifruxa mas-settur kollu identifikati f'konformità mal-Pass 1 tal-Mudell RBS. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jibbażaw il-valutazzjoni tagħhom fuq l-informazzjoni miġbura f'konformità mat-Taqsima 4.2.6.
55. Bħala parti minn dan il-proċess, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw l-allokkazzjoni ta' pizijiet differenti għal fatturi ta' riskju differenti kif deskritt fil-paragrafi 63 u 64 ta' dawn il-linji gwida, biex jirriflettu l-grad ta' impatt li diversi theddidiet ta' ML/TF għandhom fuq is-settur partikolari.

4.3.3 Valutazzjonijiet tar-riskju individwali

56. L-awtoritajiet kompetenti jenħtieġ li jiżviluppaw fehim komprensiv tar-riskji inerenti u, sal-punt li jkollhom access għal *data* affidabbli biżżejjed dwar il-kwalità tal-kontrolli tal-AML/CFT tas-sugġett tal-valutazzjoni, ir-riskji residwi li għalihom ikunu esposti s-sugġetti tal-valutazzjoni. Għal dak il-għan, jenħtieġ li jwettqu valutazzjonijiet tar-riskju individwali ta' kull sugġett tal-valutazzjoni. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jużaw is-sorsi rilevanti kollha biex jiġbru l-informazzjoni meħtieġa għall-valutazzjonijiet tar-riskju individwali kif deskritt fil-paragrafi 44 sa 48 hawn fuq.
57. Sabiex jinkiseb fehim komprensiv tar-riskji assoċjati mas-sugġetti individwali tal-valutazzjoni, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jistabbilixxu u jzommu proċess u metodoloġija kontinwi għall-valutazzjoni u r-rieżami tar-riskji assoċjati mas-sugġetti tal-valutazzjoni. Meta jiżviluppaw il-proċessi tal-valutazzjoni tar-riskju tagħhom, l-awtoritajiet kompetenti għandhom:
- a) Ikunu ggwidati mill-eżitu tal-valutazzjoni tar-riskji fi ħdan is-settur jew is-subsettur li għalih jappartjeni s-sugġett tal-valutazzjoni. Essenzjalment, bil-valutazzjoni tar-riskju settorjali jew subsettorjali, l-awtorità kompetenti tkun diġà identifikat ir-riskji inerenti ewlenin li għalihom ikunu esposti sugġetti individwali tal-valutazzjoni f'settur jew subsettur partikolari.
 - b) Jiddeterminaw kif se jivvalutaw il-fatturi ta' riskju inerenti rilevanti identifikati skont il-Pass 1 tal-Mudell RBS li jaffettwaw is-sugġett tal-valutazzjoni.
 - c) Jiġbru l-informazzjoni meħtieġa li tippermettilhom jifhmu l-iskopertura tas-sugġett tal-valutazzjoni għall-klijenti, il-prodotti u s-servizzi, ir-riskji ġeografici u tal-kanali ta' distribuzzjoni. Dan ifisser li l-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw jekk tkunx meħtieġa l-istess informazzjoni fir-rigward tas-sugġetti tal-valutazzjoni kollha. Meta tingabar informazzjoni mis-sugġetti tal-valutazzjoni, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jirreferu għat-taqsima dwar l-"Assigurazzjoni tal-Kwalità" f'dawn il-linji gwida għal salvagwardji addizzjonali li għandhom jiġu stabbiliti.
58. Meta, abbażi tal-informazzjoni stabbilita fil-paragrafu 45 b) f'dawn il-linji gwida, l-awtoritajiet kompetenti jkunu żviluppaw fehim suffiċjenti u affidabbli biżżejjed tal-miżuri ta' mitigazzjoni stabbiliti mis-sugġetti tal-valutazzjoni, jenħtieġ li dawn iwettqu l-valutazzjoni tar-riskju residwu

fir-rigward ta' dawk is-suġġetti tal-valutazzjoni. Madankollu, meta tali informazzjoni ma tkunx disponibbli jew affidabbli, jew ma tkunx komprensiva biżżejjed, l-awtoritajiet kompetenti għandhom minflok jużaw il-valutazzjoni tar-riskju inerenti fir-rigward ta' dawk is-suġġetti tal-valutazzjoni.

59. Meta jivvalutaw il-fatturi ta' riskju residwu, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jieħdu l-passi meħtieġa biex jiġi vvalutat il-punt sa fejn is-sistemi u l-kontrolli tal-AML/CFT, li s-suġġett tal-valutazzjoni jkollu fis-seħħ, ikunu adegwati biex jimmitigaw b'mod effettiv ir-riskji inerenti li għalihom huwa espost. Bħala parti minn dan, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jivvalutaw mill-inqas:

- a) li s-sistemi u l-kontrolli tal-AML/CFT elenkati fl-Artikolu 8(4) tad-Direttiva (UE) 2015/849 jiġu stabbiliti u applikati. Dawn il-kontrolli għandhom ikunu komprensivi biżżejjed u proporzjonati mar-riskji ta' ML/TF;
- b) li arrangamenti ta' governanza u proċessi ta' ġestjoni tar-riskju usa', inkluża l-kultura ta' riskju globali, ikunu adegwati u effettivi.

60. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiddeterminaw kif jinkorporaw il-ġudizzju professjonali tagħhom fil-ħidma ta' valutazzjoni tar-riskju tagħhom. It-Taqsima 4.4.4. tipprevedi f'dak ir-rigward li l-manwal superviżorju tal-AML/CFT għandu jippermetti lill-awtoritajiet kompetenti jiżguraw l-applikazzjoni tal-għodod superviżorji u l-ġudizzju professjonali b'mod konsistenti.

4.3.4 Valutazzjoni tar-riskji ta' ML/TF fil-livell tal-grupp

61. L-awtoritajiet kompetenti, li huma s-superviżur ewlieni f'konformità mal-Linji Gwida Kongunti tal-ASE dwar il-kooperazzjoni u l-iskambju ta' informazzjoni għall-finijiet tad-Direttiva (UE) 2015/849¹³, għandhom jizviluppaw vizjoni olistika tar-riskji ML/TF li għalihom huma esposti s-sugġetti tal-valutazzjoni li huma parti minn grupp. Dan ifisser li dawn l-awtoritajiet kompetenti għandhom jizviluppaw profil tar-riskju tas-sugġett tal-valutazzjoni taħt is-superviżjoni tagħhom, filwaqt li jqisu l-fatturi ta' riskju domestiċi u barranin rilevanti kollha. Għandhom jagħtu attenzjoni partikolari lir-riskji assoċjati mal-operazzjonijiet transkonfinali ta' sugġett tal-valutazzjoni u l-attivitajiet kummerċjali ta' partijiet tal-grupp tagħhom f'għurisidizzjonijiet oħra, li jista' jkollhom effett fuq il-profil tar-riskju globali tas-sugġett tal-valutazzjoni. B'mod partikolari, il-valutazzjoni tar-riskju għandha tirrifletti tal-anqas ir-riskji li jirrizultaw mill-iskopertura tas-sugġett tal-valutazzjoni għall-pajjiżi:
- a) li għew identifikati mill-Kummissjoni Ewropea bħala li għandhom nuqqasijiet strateġiċi fir-regim tal-AML/CFT tagħhom, f'konformità mal-Artikolu 9(2) tad-Direttiva (UE) 2015/849;
 - b) fejn il-liġi tipprojbixxi l-implimentazzjoni ta' politiki u proċeduri mifruxa mal-grupp kollu u b'mod partikolari jekk hemm xi sitwazzjonijiet li fihom għandu jiġi applikat ir-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2019/758;
 - c) li, f'konformità ma' sorsi kredibbli u affidabbli¹⁴, ikunu esposti għal livelli għoljin ta' korruzzjoni jew reati predikati oħrajn għall-ML;
 - d) pajjiżi jew territorji fejn organizzazzjonijiet terroristiċi huma magħrufa li qed joperaw jew li kienu soġġetti għal sanzjonijiet finanzjarji ekonomiċi, embargos jew miżuri li huma relatati mat-terroriżmu, il-finanzjament tat-terroriżmu jew il-proliferazzjoni maħruġa minn, pereżempju, in-Nazzjonijiet Uniti jew l-Unjoni Ewropea; u
 - e) fejn, skont informazzjoni minn aktar minn sors kredibbli u affidabbli wieħed, ikun tqajjem tħassib serju dwar l-effettività u l-kwalità tal-kontrolli tal-AML/CFT tal-għurisidizzjoni, inkluż informazzjoni dwar il-kwalità u l-effettività ta' infurzar u sorveljanza regolatorji. F'dan il-każ, sorsi kredibbli u affidabbli jistgħu jinkludu rapporti ta' evalwazzjoni reċiproka mit-Task Force ta' Azzjoni Finanzjarja (FATF) jew il-Korpi Reġionali ta' Stil FATF (FSRBs), il-lista tal-FATF ta' għurisidizzjonijiet b'riskju għoli u li ma jikkooperawx, il-valutazzjonijiet tal-Fond Monetariju Internazzjonali (FMI) u r-rapporti tal-Programm ta' Valutazzjoni tas-Settur Finanzjarju (FSAP).
62. Sabiex tiġi infurmata l-valutazzjoni tar-riskju tas-sugġetti tal-valutazzjoni li huma parti minn grupp, l-awtoritajiet kompetenti, li huma s-superviżur ewlieni, għandhom jikkooperaw u jiskambjaw informazzjoni rilevanti ma' awtoritajiet kompetenti oħra li huma responsabbli mis-superviżjoni tal-AML/CFT ta' partijiet tal-grupp. Għall-gruppi transkonfinali, jekk ikun hemm kulleġġ tal-AML/CFT, is-superviżur ewlieni għandu jagħmel użu mill-informazzjoni skambjata fil-

¹³ (JC 2019 81).

¹⁴ Skont il-Linji Gwida tal-EBA skont l-Artikolu 17 u 18(4) tad-Direttiva (UE) 2015/849, il-kredibbiltà tal-allegazzjonijiet tista' tiġi ddeterminata abbażi tal-kwalità u l-indipendenza tas-sors tad-*data* u l-persistenza tar-rapportar ta' dawn l-allegazzjonijiet, fost kunsiderazzjonijiet oħrajn.

kulleġġ biex jiġbor l-informazzjoni meħtieġa għall-valutazzjoni tar-riskju. L-informazzjoni meħtieġa tinkludi, fir-rigward ta' fergħat jew sussidjarji ta' suġġetti tal-valutazzjoni, mill-inqas informazzjoni relatata ma':

- a) il-profil tar-riskju ta' ML/TF ta' fergħat jew sussidjarji kif i-valutat mill-awtoritajiet kompetenti rilevanti f'dawk il-ġurisdizzjonijiet;
- b) il-profil tar-riskju ta' ML/TF tas-settur li għandu fergħat jew sussidjarji kif i-valutat mill-awtoritajiet rilevanti f'dawk il-ġurisdizzjonijiet,
- c) sejbiet mill-valutazzjonijiet tal-awtoritajiet kompetenti tal-kwalità tal-kontrolli fis-seħħ fi ħdan fergħat jew sussidjarji tas-suġġetti tal-valutazzjoni;
- d) ksur serju jew dgħufijiet materjali f'fergħat jew sussidjarji identifikati mill-awtoritajiet kompetenti rilevanti fil-ġurisdizzjonijiet tagħhom;
- e) kwalunkwe miżura superviżorja u sanzjoni imposta fuq fergħat jew sussidjarji mill-awtoritajiet kompetenti rilevanti fil-ġurisdizzjonijiet tagħhom.

63. Meta jiġi vvalutat jekk is-suġġetti tal-valutazzjoni implimentawx b'mod effettiv il-politiki u l-proċeduri tal-grupp kollu fil-fergħat u s-sussidjarji tagħhom, l-awtoritajiet kompetenti, li huma s-superviżur ewlieni, għandhom jirreferu għall-valutazzjoni tar-riskju fir-rigward ta' dawn is-suġġetti tal-valutazzjoni deskritti fil-paragrafi 57 u 58 ta' dawn il-linji gwida u, b'mod partikolari, il-valutazzjoni tar-riskji ġeografici li għalihom ikunu esposti l-fergħat u s-sussidjarji tas-suġġetti tal-valutazzjoni.

4.3.5 L-ippeżar tal-fatturi ta' riskju

64. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jippeżaw il-fatturi ta' riskju għas-setturi u s-suġġetti tal-valutazzjoni identifikati taħt il-Pass 1 tal-Mudell RBS, skont l-importanza relattiva tagħhom. F'dan ir-rigward, hemm għadd ta' kunsiderazzjonijiet li l-awtoritajiet kompetenti għandhom iqisu:

- a) Meta jippeżaw il-fatturi ta' riskju inerenti, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jagħmlu ġudizzju informat dwar ir-rilevanza tal-fatturi differenti fir-rigward ta' settur, subsettur jew suġġett tal-valutazzjoni individwali. Fir-rigward tas-suġġetti tal-valutazzjoni individwali, l-awtoritajiet kompetenti għandhom iqisu l-valutazzjoni tar-riskju settorjali jew subsettorjali tagħhom.
- b) Il-piż mogħti lill-fatturi ta' riskju individwali jista' jvarja bejn settur, subsettur jew suġġett tal-valutazzjoni għal ieħor, iżda l-awtoritajiet kompetenti għandhom jużaw fatturi simili għal setturi, subsetturi jew suġġetti tal-valutazzjoni simili.
- c) L-ippeżar tar-riskji ma jwassalx għal sitwazzjoni fejn ikun impossibbli għal settur, subsettur jew suġġett tal-valutazzjoni li jiġi kklassifikat bħala riskju sinifikanti jew sinifikanti ħafna jew fejn is-setturi, is-subsetturi jew is-suġġetti tal-valutazzjoni kollha jaqgħu fl-istess kategorija ta' riskju.
- d) L-ippeżar ma jkunx influwenzat bla bżonn minn fattur ta' riskju wieħed biss u li

kunsiderazzjoni xierqa tingħata lill-fatturi li huma identifikati fid-Direttiva (UE) 2015/849 jew legiżlazzjoni nazzjonali li bħal dejjem jipprezentaw riskju ta' ML/TF għoli jew sinifikanti. Meta jippeżaw il-fatturi ta' riskju, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li fattur ta' riskju wieħed ma jfixkilx il-bilanċ tal-ippeżar kumplessiv għal valutazzjoni sproporzjonata u mhux raġonevoli.

65. Meta l-awtoritajiet kompetenti jużaw sistemi awtomatizzati tal-IT biex jallokaw punteġġi tar-riskju globali lis-sugġetti tal-valutazzjoni, u b'mod partikolari f'sitwazzjonijiet fejn ma jkunux żviluppawhom internament iżda jkunu xtrawhom minn fornitur estern jew inkella jkunu ddependew minn input estern, għandhom jifhmu kif taħdem is-sistema u kif din tikkombina jew tippeża l-fatturi ta' riskju biex tikseb punteġġ tar-riskju globali. L-awtoritajiet kompetenti għandhom dejjem ikunu sodisfatti li l-punteġġi allokatu jirriflettu l-fehim tagħhom tar-riskju ta' ML/TF assoċjat mas-sugġett tal-valutazzjoni.

4.3.6 Profili u kategoriji ta' riskju

66. Il-valutazzjoni tal-livell tar-riskju inerenti u tal-effett fuq il-livell tar-riskju inerenti mill-mitiganti tar-riskju għandha tirriżulta fl-assenjazzjoni ta' punteġġ tar-riskju, fejn rilevanti, lis-settur, lis-subsettur u lis-sugġett tal-valutazzjoni, sabiex jiġi ffaċilitat it-tqabbil bejn is-sugġetti tal-valutazzjoni u biex tiġi informata l-azzjoni li huma jieħdu fil-Pass 3.
67. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li l-valutazzjoni tal-mitiganti fi ħdan is-sugġett tal-valutazzjoni, is-settur jew is-subsettur tkun ibbażata fuq informazzjoni affidabbli, bħall-informazzjoni stabbilita fil-punt b) tal-paragrafu 45 hawn fuq. Fin-nuqqas ta' tali informazzjoni, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw jekk l-inklużjoni ta' fatturi mitiganti hijiex ġustifikata, u jekk, bħala riżultat tal-allokkazzjoni tal-punteġġi għal fatturi mitiganti, il-punteġġ tar-riskju ta' ML/TF finali tas-sugġett tal-valutazzjoni huwiex distort.
68. Meta l-awtoritajiet kompetenti jkollhom biss informazzjoni limitata jew mhux ivverifikata disponibbli għalihom dwar il-mitiganti fi ħdan is-sugġett tal-valutazzjoni jew is-settur u s-subsettur, għandhom jikkategorizzaw dawn is-sugġetti tal-valutazzjoni, is-setturi u s-subsetturi abbażi tal-profil tar-riskju inerenti tagħhom u jassenjaw il-punteġġ tar-riskju residwu meta ssir disponibbli informazzjoni rilevanti.
69. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jużaw il-ġudizzju professjonali tagħhom biex jivvalidaw ir-riżultati tal-valutazzjoni tar-riskju globali tas-sugġett tal-valutazzjoni jew tas-settur/subsettur u jikkorreġuhom, jekk ikun meħtieġ.
70. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiddeċiedu dwar il-mod l-aktar xieraq għall-kategorizzazzjoni tal-profil tar-riskju tas-sugġetti tal-valutazzjoni, setturi u subsetturi. Sabiex tinkiseb konvergenza u jiġu ffaċilitati l-kooperazzjoni u l-iskambju ta' informazzjoni bejn awtoritajiet kompetenti differenti, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw li jikklassifikaw is-sugġetti tal-valutazzjoni, is-setturi u s-subsetturi bħala "sinifikanti ħafna", "sinifikanti", "moderatament sinifikanti" u "inqas sinifikanti" f'konformità mal-proċessi ta' valutazzjoni tar-riskju ta' ML/TF tal-EBA.

71. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li l-proċessi ta' valutazzjoni tar-riskju tagħhom jippermettulhom jiddistingwu bejn riskji inerenti u dawk residwi. Meta jikkategorizzaw ir-riskju inerenti assoċjat mas-sugġetti tal-valutazzjoni, is-setturi jew is-subsetturi, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw il-kategoriji ta' riskju li ġejjin:
- riskju inqas sinifikanti, fejn is-sugġett tal-valutazzjoni, is-settur jew is-subsettur huwa improbabbli ħafna li jiġi abbużat b'mod estensiv għal skopijiet ta' ML/TF;
 - riskju moderatament sinifikanti, fejn is-sugġett tal-valutazzjoni, is-settur jew is-subsettur huwa improbabbli li jiġi abbużat b'mod estensiv għal skopijiet ta' ML/TF;
 - riskju sinifikanti, fejn is-sugġett tal-valutazzjoni, is-settur jew is-subsettur x'aktarx li jiġi abbużat b'mod estensiv għal skopijiet ta' ML/TF; jew
 - riskju sinifikanti ħafna, fejn is-sugġett tal-valutazzjoni, is-settur jew is-subsettur x'aktarx li jiġi abbużat b'mod estensiv għal skopijiet ta' ML/TF.
72. Meta jikkategorizzaw ir-riskju residwu assoċjat mas-sugġetti tal-valutazzjoni, is-setturi jew is-subsetturi, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw l-impatt li l-miżuri ta' mitigazzjoni jista' jkollhom fuq ir-riskju inerenti assoċjat mas-sugġetti tal-valutazzjoni, is-setturi u s-subsetturi. L-erba' kategoriji ta' riskju għandhom jiġu applikati mill-awtoritajiet kompetenti biex jikkategorizzaw ir-riskju residwu kif ġej:
- riskju inqas sinifikanti, fejn ir-riskju inerenti jkun inqas sinifikanti u l-profil tar-riskju jibqa' mhux affettwat mill-mitigazzjoni, jew fejn ir-riskju inerenti jkun moderatament sinifikanti jew sinifikanti, iżda jkun mitigat b'mod effettiv permezz ta' sistemi u kontrolli tal-AML/CFT;
 - riskju moderatament sinifikanti, fejn ir-riskju inerenti jkun moderatament sinifikanti u l-profil tar-riskju jibqa' mhux affettwat mill-mitigazzjoni, jew fejn ir-riskju inerenti jkun sinifikanti jew sinifikanti ħafna, iżda jkun mitigat b'mod effettiv permezz ta' sistemi u kontrolli tal-AML/CFT;
 - riskju sinifikanti, fejn l-iskopertura għar-riskju inerenti tkun sinifikanti u l-profil tar-riskju jibqa' mhux affettwat mill-mitigazzjoni, jew fejn ir-riskju inerenti jkun sinifikanti ħafna iżda jkun mitigat b'mod effettiv permezz ta' sistemi u kontrolli tal-AML/CFT; jew
 - riskju sinifikanti ħafna, fejn ir-riskju inerenti jkun sinifikanti ħafna u, irrispettivament mill-mitigazzjoni, il-profil tar-riskju jibqa' mhux affettwat mill-mitigazzjoni, jew fejn ir-riskju inerenti jkun sinifikanti ħafna u ma jkunx mitigat b'mod effettiv minħabba sistemi sistemici tal-AML/CFT u dgħufijiet fil-kontroll fis-sugġett tal-valutazzjoni jew fil-maġġoranza tas-sugġetti tal-valutazzjoni fis-settur.
73. Meta l-awtoritajiet kompetenti jiddeċiedu li ma japplikawx il-klassifikazzjoni tar-riskji stabbilita fil-paragrafi 69, 70 u 71 hawn fuq, għandhom ikunu jistgħu jikkonvertu l-kategoriji tar-riskju tagħhom f'konformità ma' dawk rakkomandati f'dawn il-linji gwida. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jadottaw approċċ konservattiv meta jikkonvertu l-kategoriji tar-riskju kif deskritt fl-anness ta' dawn il-linji gwida.

74. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jinnotaw li l-kategorizzazzjoni tas-suġġetti tal-valutazzjoni għall-finijiet tar-riskju ta' ML/TF tista' tkun differenti mill-kategoriji applikati għall-istess suġġetti tal-valutazzjoni għal finijiet usa' ta' riskju ta' twettiq jew riskju prudenzjali.
75. Meta awtorità kompetenti tuża sistema tal-IT awtomatizzata biex tiddetermina l-profil tar-riskju jew il-punteġġ ta' suġġett tal-valutazzjoni individwali, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jagħmlu koncessjonijiet għal sitwazzjonijiet fejn jista' jkun li jkollhom bżonn jemendaw ir-riżultati tal-punteġġ awtomatizzati abbażi tal-ġudizzju professjonali tagħhom flimkien mal-proċess ta' rieżami stabbilit fil-Pass 4 tal-Mudell RBS. L-awtoritajiet kompetenti jistgħu jiddeċiedu li japplikaw il-ġudizzju professjonali tagħhom jekk ikun hemm informazzjoni li tissuggerixxi li l-klassifikazzjoni tar-riskju globali mhijiex riflessjoni vera tar-realtà, inkluż informazzjoni minn unitajiet tal-intelligence finanzjarja, rapporti tal-midja, supervizuri oħra jew superviżjoni fuq il-post u mhux fuq il-post. Ir-raġunament għal tali bidliet fil-profil tar-riskju jew fil-punteġġ għandu jiġi ddokumentat b'mod ċar mill-awtorità kompetenti.

4.4 Pass 3 – Is-superviżjoni

4.4.1 Dispożizzjonijiet generali

76. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li s-suġġetti tal-valutazzjoni esposti għal riskji ta' ML/TF sinifikanti u sinifikanti ħafna jkunu soġġetti għal superviżjoni aktar frekwenti u intrużiva minn dawk esposti għal riskji moderati jew inqas sinifikanti. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jagġustaw l-approċċ superviżorju tagħhom billi jagġustaw wieħed jew aktar mill-elementi li ġejjin:
- in-natura tas-superviżjoni, bl-aġġustament tal-proporzjon bejn l-għodod superviżorji mhux fuq il-post u dawk fuq il-post;
 - il-fokus tas-superviżjoni, billi jiffukaw fuq il-qafas generali tal-AML/CFT fis-seħħ fis-suġġetti tal-valutazzjoni jew billi jiffokaw fuq il-ġestjoni ta' riskji ta' ML/TF speċifiċi, inklużi riskji assoċjati ma' prodotti jew servizzi partikolari, jew fuq aspetti speċifiċi tal-proċessi tal-AML/CFT bħall-identifikazzjoni tal-klijenti, il-valutazzjoni tar-riskju, il-monitoraġġ kontinwu u l-attivitajiet ta' rapportar;
 - il-frekwenza tas-superviżjoni, billi jiġi żgurat li s-suġġetti tal-valutazzjoni li huma esposti għal riskji ta' ML/TF aktar sinifikanti jiġu ssorveljati b'mod aktar frekwenti minn dawk is-suġġetti tal-valutazzjoni li huma esposti għal riskji inqas sinifikanti; u
 - l-intensità u l-intrussività tas-superviżjoni, billi jiġi ddeterminat, skont ir-riskju, il-limitu tar-rieżamijiet tal-fajls tal-klijenti, it-testijiet kampjunarji tat-tranzazzjonijiet u r-rapporti dwar it-tranzazzjonijiet suspettużi mwettqa fuq il-post. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jinnotaw li rieżami bbażat biss fuq valutazzjoni tal-politiki u l-proċeduri, minflok fuq l-implimentazzjoni tagħhom, x'aktarx ma jkunx suffiċjenti f'sitwazzjonijiet fejn l-iskopertura għar-riskju ta' ML/TF tkun aktar sinifikanti.

4.4.2 Strategija superviżorja

77. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiddeterminaw u jimplementaw strategija superviżorja tal-AML/CFT aktar fit-tul fejn jistabbilixxu kif se jimmitigaw ir-riskji ta' ML/TF li jkunu identifikaw fis-setturi u s-subsetturi kollha, fejn rilevanti, taħt is-superviżjoni tagħhom. L-istrategija għandha tkun ibbażata fuq il-valutazzjoni tar-riskju mifruq mas-settur kollu mwettqa mill-awtoritajiet kompetenti skont il-Linja Gwida 4.3.

78. Fl-istrategija, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jistabbilixxu objettivi ċari għall-approċċ tagħhom għas-superviżjoni tal-AML/CFT u jistabbilixxu kif dawn l-objettivi se jintlaħqu f'perjodu ta' żmien definit u bir-riżorsi disponibbli. Bħala parti minn dan, strategija superviżorja għandha:

- a) tispjega kif se jaħdmu biex jittaffew ir-riskji ta' ML/TF eżistenti identifikati fis-setturi u s-subsetturi taħt is-superviżjoni tagħhom;
- b) tispjega kif se jiżguraw li kopertura superviżorja adegwata u monitoraġġ proporzjonat mar-riskju ta' ML/TF jiġu applikati għas-setturi u s-subsetturi kollha, inklużi dawk assoċjati ma' riskji ta' ML/TF aktar baxxi. B'mod partikolari, kif se jiżguraw li s-setturi assoċjati ma' riskji ta' ML/TF aktar sinifikanti se jirċievu kopertura superviżorja ogħla;
- c) tistabbilixxi t-tip ta' għodod superviżorji li l-awtoritajiet kompetenti se jużaw biex jindirizzaw liema tipi ta' riskji kif deskritt fit-Taqsima 4.4.4. ta' dawn il-Linji Gwida;
- d) tiddefinixxi ċikli ta' spezzjonijiet u riežamijiet superviżorji, jekk ikun hemm, skont liema sugġetti ta' valutazzjoni f'kull kategorija ta' riskju se jiġu ssorveljati u tiddetermina t-tip ta' għodod superviżorji applikabbli f'kull ċiklu;
- e) tiddetermina r-riżorsi superviżorji meħtieġa għall-implimentazzjoni tal-istrategija superviżorja u tiżgura li jkun hemm biżżejjed riżorsi disponibbli għalihom;
- f) tispjega kif l-awtoritajiet kompetenti se jiffaċċjaw u jindirizzaw ir-riskji emergenti b'mod effettiv meta dawn jitfaċċaw b'mod li ma jkollux effett negattiv fuq l-istrategija kollha.

4.4.3 Il-pjan superviżorju tal-AML/CFT

79. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiddeterminaw u jistabbilixxu pjan superviżorju għas-sugġetti tal-valutazzjoni kollha, li jispjega kif l-istrategija superviżorja tagħhom se tiġi implimentata fil-prattika. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiddeċiedu dwar il-perjodu ta' żmien kopert mill-pjan superviżorju tagħhom, bħal pjan superviżorju annwali jew ta' kull sentejn, filwaqt li jqisu r-restrizzjonijiet organizzattivi usa' kif xieraq.

80. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkoordinaw il-pjanijiet superviżorji kollha li jkopru l-perjodu ta' żmien kollu kopert mill-istrategija superviżorja biex jiżguraw bilanċ bejniethom u li flimkien iservu biex jimplementaw l-istrategija superviżorja. Dan ifisser li meta l-istrategija superviżorja tiġi stabbilita għal perjodu ta' 5 snin iżda l-pjanijiet superviżorji jiġu żviluppati kull sena, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li l-pjanijiet annwali kollha flimkien matul il-perjodu ta' 5 snin jissodisfaw l-istrategija.

81. Fil-pjan superviżorju, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jistabbilixxu b'mod ċar l-għodod superviżorji li se japplikaw għas-suġġetti tal-valutazzjoni biex jiksbu l-oġġettivi tagħhom f'konformità mal-istrategġija tagħhom. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jużaw il-valutazzjonijiet tar-riskju ta' suġġetti tal-valutazzjoni individwali biex jirfinaw l-għażla tagħhom tal-għodod superviżorji għal suġġett ta' valutazzjoni speċifiku li jimmira lejn riskji speċifiċi għal dak is-suġġett tal-valutazzjoni.
82. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jistabbilixxu fil-pjan kif se jallokaw ir-rizorsi superviżorji lis-suġġetti tal-valutazzjoni b'mod li jkun proporzjonat mal-profil tar-riskju tas-suġġetti tal-valutazzjoni żviluppat f'konformità mal-Linja Gwida 4.3.
83. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jirrikonoxxu li s-suġġetti tal-valutazzjoni esposti għal livelli sinifikanti jew sinifikanti ħafna ta' riskju ta' ML/TF jistgħu ma jkunux sistematikament importanti. Għalhekk, meta jiddeċiedu dwar l-għodod superviżorji l-aktar xierqa tal-AML/CFT, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jirreferu għall-valutazzjoni tar-riskju ta' ML/TF tagħhom u ma għandhomx jiddependu mill-valutazzjonijiet tar-riskju prudenzjali jew ta' tliet tagħhom, fejn disponibbli, u lanqas ma għandhom jikkunsidraw biss suġġetti tal-valutazzjoni sistemikament importanti. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jinnotaw li jista' ma jkunx xieraq li jitfasslu konkluzjonijiet, għall-finijiet superviżorji tal-AML/CFT, mill-livell ta' riskju prudenzjali jew ta' tliet.
84. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li l-pjan superviżorju tal-AML/CFT ikun indipendenti mill-pjan superviżorju prudenzjali; għalkemm, xi drabi, jista' jkun hemm trikkib fis-suġġetti tal-valutazzjoni spezzjonati mill-awtoritajiet kompetenti u mis-superviżuri prudenzjali, u jistgħu jiġu applikati għodod superviżorji kongunti jew supplimentari. Madankollu, l-awtoritajiet kompetenti huma responsabbli biex jiżguraw li l-oġġettivi superviżorji tal-AML/CFT jintlaħqu bis-siġħ bħala riżultat ta' dawn l-azzjonijiet.
85. Meta jiżviluppaw il-pjan superviżorju tal-AML/CFT, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li jipprevedu kontinġenzi f'każijiet fejn jiġu identifikati riskji godda matul is-superviżjoni fuq il-post jew mhux fuq il-post jew permezz ta' sorsi affidabbli oħra, li jirrikjedu li l-awtoritajiet kompetenti jwieġbu b'mod xieraq u f'waqtu.
86. Meta l-awtoritajiet kompetenti jkunu meħtieġa jagħmlu emendi għall-pjan superviżorju inizjali tal-AML/CFT, bħal bidla minn superviżjoni mhux fuq il-post għal superviżjoni fuq il-post jew minn rieżamijiet tematiċi għal spezzjonijiet ta' kamp ta' applikazzjoni siġħ, biex jadattaw għaċ-ċirkostanza l-għdida jew biex jindirizzaw ir-riskji ta' ML/TF emergenti, jenħtieġ li jkollhom fis-seħħ arranġamenti ta' governanza interna xierqa meta jipproċessaw tali bidliet fil-pjan superviżorju. Dawn il-bidliet kollha għandhom jiġu ddokumentati b'mod adegwat mill-awtoritajiet kompetenti, u jispjegaw kif u meta se titwettag is-superviżjoni ta' dawk is-suġġetti tal-valutazzjoni affettwati mill-bidliet fil-pjan.

4.4.4 Għodod ta' superviżjoni

87. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jirrikonoxxu li kull suġġett tal-valutazzjoni, settur u subsettur ikun espost għal livelli differenti ta' riskju ta' ML/TF u, għalhekk, it-tip u l-frekwenza tal-għodod superviżorji użati jistgħu jvarjaw bejniethom. Sabiex jiġi żgurat użu effiċjenti tar-riżorsi superviżorji, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jagħzlu tali għodod superviżorji li x'aktarx ikollhom impatt akbar fuq il-konformità tas-suġġetti tal-valutazzjoni, jew jippermettulhom ikopru parti akbar ta' settur. Meta l-awtoritajiet kompetenti jkunu qed ifittxu li jiżviluppaw fehim aħjar tal-mod kif riskji ta' ML/TF speċifiċi jiġu ġestiti minn settur, jew tipi partikolari ta' suġġetti tal-valutazzjoni, huma għandhom jikkunsidraw l-użu ta' rieżamijiet tematiċi biex jiksbu dan.
88. L-awtoritajiet kompetenti għandu jkollhom fehim tajjeb tal-għodod superviżorji kollha disponibbli għalihom biex jimplimentaw l-istrateġija u l-pjan superviżorju tagħhom. Għandhom jiżviluppaw fehim tal-vantaġġi u l-iżvantaġġi assoċjati ma' kull għodda superviżorja, inkluż il-livell ta' intrużjoni u intensità li jistgħu jiksbu b'kull waħda mill-għodod superviżorji, u jikkunsidraw kif jistgħu jużaw b'mod effettiv il-firxa l-aktar wiesgħa ta' għodod superviżorji għad-dispożizzjoni tagħhom, inkluż, iżda mhux limitat għal, spezzjonijiet fuq il-post sħaħ jew parzjali, spezzjonijiet *ad hoc*, spezzjonijiet tematiċi, ritorni tal-AML/CFT, spezzjonijiet ta' segwitu, rieżamijiet mhux fuq il-post, kif ukoll il-feedback u l-gwida għas-settur.
89. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jagħzlu l-għodod superviżorji l-aktar effettivi għas-suġġetti tal-valutazzjoni biex jindirizzaw hteieġa speċifika jew objettiv superviżorju speċifiku. Meta jagħzlu l-għodod superviżorji, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jirreferu għall-valutazzjonijiet tar-riskju ta' ML/TF settorjali u individwali tagħhom u għandhom jikkunsidraw ukoll:
- l-għadd ta' suġġetti tal-valutazzjoni u s-setturi taħt is-superviżjoni tal-awtorità kompetenti;
 - karatteristiċi speċifiċi ta' għodod superviżorji differenti meta jiġu applikati waħedhom jew flimkien ma' xulxin;
 - ir-riżorsi meħtieġa biex jiġu applikati għodod superviżorji differenti;
 - iż-żmien meħtieġ biex l-għodda superviżorja tilhaq l-għan tagħha u biex ikollha impatt fuq il-konformità tas-suġġetti tal-valutazzjoni mal-AML/CFT.
90. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jeżerċitaw il-flessibbiltà biex ikunu jistgħu jadattaw l-użu tagħhom tal-għodod superviżorji anke b'reazzjoni għar-riskji ta' ML/TF emergenti fi hdan is-suġġett tal-valutazzjoni, is-settur jew is-subsettur hekk kif dawn jinholqu. Dan ifisser li meta l-awtoritajiet kompetenti jkunu identifikaw riskju ta' ML/TF emergenti, jew permezz ta' ritorni tal-AML/CFT, għodod superviżorji oħrajn jew mezzi oħrajn, għandhom jikkunsidraw jekk valutazzjoni ulterjuri u aktar intrużiva permezz ta' rieżami mhux fuq il-post jew spezzjoni fuq il-post tistax tkun meħtieġa biex jiġi żgurat li s-sistemi u l-kontrolli tas-suġġetti tal-valutazzjoni jkunu robusti biżżejjed biex jimmitigaw ir-riskju emergenti. Għalhekk, l-ispezzjonijiet fuq il-post jippermettu lill-awtoritajiet kompetenti biex:

- a) jżviluppaw fehim aktar profond tal-approċċ globali tas-sugġetti tal-valutazzjoni lejn l-AML/CFT, inklużi l-prattiki, il-governanza, l-imġiba tal-persunal u l-kultura;
- b) jiddiskutu r-riskji potenzjali, ir-riżultati tal-attivitajiet superviżorji, kif ukoll il-problemi li s-sugġetti tal-valutazzjoni jista' jkun qed jiffaċċja u modi biex jissolvew;
- c) jikkomunikaw l-aspettattivi superviżorji tagħhom direttament lis-sugġetti tal-valutazzjoni.

91. L-awtoritajiet kompetenti, jew waħedhom jew flimkien ma' għodod superviżorji oħrajn, għandhom jikkunsidraw li jużaw spezzjonijiet fuq il-post, b'mod partikolari, meta jissorveljaw is-sugġetti tal-valutazzjoni li jipprezentaw livell sinifikanti u sinifikanti ħafna ta' riskju ta' ML/TF. Dawn l-ispezzjonijiet jinkludu, mill-inqas, rieżami tal-politiki u l-proċeduri tal-AML/CFT tas-sugġetti tal-valutazzjoni u valutazzjoni ta' kif dawn jiġu implimentati fil-prattika permezz ta', fost l-oħrajn, intervisti ma' persunal ewlieni, ittestjar tas-sistemi użati fil-konformità mal-AML/CFT u rieżami tal-valutazzjoni tar-riskju u tal-fajls tal-klijenti. Abbażi tal-kamp ta' applikazzjoni u l-kumplessità tan-negozju tas-sugġetti tal-valutazzjoni, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw jekk l-ispezzjoni fuq il-post tal-kamp ta' applikazzjoni shiħ hijiex se tkopri n-negozju kollu tas-sugġetti tal-valutazzjoni jew jekk huwiex aktar fattibbli li wieħed jiffoka fuq linja tan-negozju speċifika fi ħdan is-sugġetti tal-valutazzjoni. Għalkemm, fejn il-kamp ta' applikazzjoni jkun limitat għal linja tan-negozju speċifika, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jżviluppaw fehim tal-punti ta' kuntatt bejn is-sistemi u l-kontrolli applikati f'dik il-linja tan-negozju u dawk applikati fl-istituzzjoni usa' u, fejn jiġu identifikati dgħufijiet fis-sistemi u l-kontrolli tal-linja tan-negozju, l-awtoritajiet kompetenti għandhom ifittxu li jivvalutaw jekk u kif dan jista' jkollu impatt fuq is-sugġetti kollu tal-valutazzjoni.

92. Meta jiddeċiedu jekk iwettqux spezzjoni fuq il-post tal-kamp ta' applikazzjoni shiħ fis-sugġetti tal-valutazzjoni, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw il-fatturi li ġejjin:

- a) jekk hemmx il-ħtieġa li tinkiseb informazzjoni addizzjonali jew aktar komprensiva dwar is-sugġetti tal-valutazzjoni li tista' tinkiseb biss permezz ta' elementi fuq il-post;
- b) x'tip ta' informazzjoni hija meħtieġa u kif tista' tinkiseb b'mod effettiv u komprensiv;
- c) jekk l-eżiti ta' spezzjonijiet fuq il-post preċedenti jew rieżamijiet mhux fuq il-post imwettqa jew mill-awtorità kompetenti jew mis-superviżuri prudenzjali rilevanti jew, meta s-sugġetti tal-valutazzjoni jkun parti minn grupp, mill-awtoritajiet kompetenti responsabbli mis-superviżjoni ta' entitajiet oħrajn fi ħdan il-grupp, jekk disponibbli, jurux livelli baxxi ta' konformità mal-AML/CFT jew jissuggerixxu kultura ta' konformità fqira fi ħdan is-sugġetti tal-valutazzjoni jew fi ħdan il-grupp, li jista' jkollhom impatt fuq is-sugġetti tal-valutazzjoni;
- d) jekk is-sugġetti tal-valutazzjoni kisrux preċedentement l-obbligi tal-AML/CFT tagħhom u jekk għamlux dan b'mod ripetut;
- e) x'tip ta' segwitu superviżorju, jekk kien hemm, kien applikat qabel mill-awtorità kompetenti għas-sugġetti tal-valutazzjoni; u
- f) jekk is-sugġetti tal-valutazzjoni wrewx qabel l-impenn tagħhom li jsolvu n-nuqqasijiet u jekk ħadux azzjoni robusta biex jagħmlu dan.

93. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw li jużaw rieżamijiet mhux fuq il-post f'dawk il-każijiet fejn approċċ superviżorju inqas intrużiv jista' jkun suffiċjenti, jew f'każijiet fejn is-sugġetti tal-valutazzjoni jkunu esposti għal livelli baxxi ta' riskju ta' ML/TF. Ir-riżamijiet mhux fuq il-post primarjament jinvolvu rieżami bbażat fuq id-dokumentazzjoni tal-politiki u l-proċeduri bil-miktub dwar l-AML/CFT tas-sugġetti tal-valutazzjoni u l-valutazzjoni tar-riskju, iżda ma jinvolvu valutazzjoni fil-fond ta' kemm dawn il-politiki u l-proċeduri ġew implimentati b'mod effettiv fil-prattika mis-sugġett tal-valutazzjoni. Ir-riżamijiet mhux fuq il-post jistgħu jitqiesu wkoll bħala pass preliminari għal rieżamijiet aktar bir-reqqa permezz ta' spezzjonijiet fuq il-post li jikkomplementaw ix-xogħol mhux fuq il-post, jew li jistgħu jintużaw flimkien ma' għodod superviżorji oħrajn.
94. F'xi każijiet, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw jekk il-kombinazzjoni ta' żewġ għodod jew aktar tistax tkun aktar effettiva. Dan jinkludi sitwazzjonijiet fejn l-awtorità kompetenti tkun ikkonċernata dwar il-preċiżjoni tal-informazzjoni riċevuta matul rieżamijiet mhux fuq il-post jew bħala parti mir-ritorni tal-AML/CFT. F'ċirkostanzi bħal dawn, jista' jkun meħtieġ li l-awtoritajiet kompetenti jivverifikaw din l-informazzjoni permezz ta' spezzjoni fuq il-post, li ġeneralment ikun fiha elementi bħal teħid ta' kampjuni ta' tranżazzjonijiet u fajls tal-klijenti, u intervisti ma' persunal ewlieni u membri tal-korp maniġerjali. L-awtoritajiet kompetenti għandhom ikunu jistgħu jwettqu spezzjonijiet *ad hoc* meta jkun meħtieġ, li ma jiffurmawx parti mill-istrategija u l-pjan superviżorju tagħhom. Il-ħtieġa għal tali spezzjonijiet tista' tiġi skattata minn avveniment speċifiku, li jista' jesponi lis-settur/subsettur jew lis-sugġetti tal-valutazzjoni għal riskju ta' ML/TF akbar, bidliet sinifikanti fl-iskopertura għar-riskju ta' ML/TF tas-settur/subsettur jew tas-sugġetti tal-valutazzjoni jew isiru bħala riżultat ta' skoperta ta' ċerta informazzjoni mill-awtorità kompetenti, inkluż permezz ta' rapporti ta' żvelar ta' informazzjoni protetta, allegazzjonijiet pubbliċi mifruxa ta' mġiba ħażina, tipoloġija ġdida ta' ML/TF jew sejbiet superviżorji relatati ma' sistemi u kontrolli tal-AML/CFT jew qafas usa' ta' kontrolli interni. Meta l-awtorità kompetenti tkun iddeċidiet li hija meħtieġa spezzjoni *ad hoc*, hija għandha tiddetermina l-kamp ta' applikazzjoni tal-ispezzjoni, il-fokus tal-ispezzjoni u jekk tinvolvi xi elementi fuq il-post u jekk hemmx bżonn li jiġu involuti u jikkooperaw ma' superviżuri oħra.
95. Meta l-awtoritajiet kompetenti jwettqu spezzjoni mill-bogħod permezz ta' mezzi virtwali, huma għandhom jikkunsidraw l-effettività ta' din l-għodda superviżorja u jekk l-involvement mas-sugġett tal-valutazzjoni jissodisfax il-kundizzjonijiet għal spezzjoni fuq il-post u huwiex proporzjonat mar-riskju ta' ML/TF ipprezentat mis-sugġett tal-valutazzjoni. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw jekk spezzjoni fuq il-post hijiex aktar xierqa meta jkunu qed jissorveljaw sugġetti tal-valutazzjoni li jipprezentaw livell sinifikanti jew sinifikanti ħafna ta' riskju ta' ML/TF u f'ċirkostanzi fejn l-awtoritajiet kompetenti qed ifittxu li jiżviluppaw fehim profond tas-sistemi u l-qafas ta' kontrolli globali tal-AML/CFT fi ħdan is-sugġett tal-valutazzjoni.
96. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw l-għodda superviżorja l-aktar effettiva biex jiżguraw li l-politiki u l-proċeduri tal-grupp kollu jiġu implimentati b'mod effettiv mis-sugġetti tal-valutazzjoni, li huma parti mill-grupp billi japplikaw kunsiderazzjonijiet simili għal dawk applikabbli għal sugġetti individwali tal-valutazzjoni kif spjegat hawn fuq. Jekk grupp ikun qed

jopera fuq bażi transkonfinali, is-superviżur ewlieni¹⁵ għandu jikkoopera ma' awtoritajiet kompetenti oħra involuti fis-superviżjoni tas-sugġetti tal-valutazzjoni fi ħdan il-grupp permezz ta' kulleġġi tal-AML/CFT, fejn dawn jeżistu, jew permezz ta' kanali u mekkanizmi ta' kooperazzjoni oħra, inklużi dawk stabbiliti fil-Linji Gwida dwar il-Kooperazzjoni tal-EBA.¹⁶ Din il-kooperazzjoni tista' tikkonsisti minn, iżda mhijiex limitata għal:

- a) il-firxa tal-assistenza reċiproka deskritta fil-Linja Gwida 9 tal-Linji Gwida tal-Kulleġġi AML/CFT;
- b) il-qbil li japplikaw għodda superviżorja jew azzjoni superviżorja partikolari ma' awtoritajiet kompetenti oħrajn, li huma responsabbli mis-superviżjoni ta' sugġetti tal-valutazzjoni oħra fi ħdan il-grupp. Dan jista' jinvolvi t-tweġġ ta' spezzjoni jew reviżjoni b'mod kongunt ma' awtoritajiet kompetenti oħra jew billi jiġi aġġustat b'mod kongunt il-fokus ta' għodda superviżorja biex jitnaqqsu r-riskji li huma trażversali fil-grupp b'mod aktar effettiv;
- c) l-iskambju ta' informazzjoni relatata mal-valutazzjoni tar-riskju ta' ML/TF tas-sugġett tal-valutazzjoni jew tas-settur, jekk rilevanti;
- d) l-iskambju ta' informazzjoni relatata ma' spezzjonijiet jew reviżjonijiet superviżorji ppjanati u dwar sejbiet rilevanti minn hemm 'il quddiem;
- e) l-iskambju ta' informazzjoni relatata ma' dgħufijiet jew ksur identifikati minn awtoritajiet kompetenti oħra.

97. L-awtoritajiet kompetenti għandu jkollhom viżjoni olistika tal-għodod superviżorji kollha applikati minnhom. Huma għandhom jimmonitorjaw l-implimentazzjoni u l-effettività tagħhom u jagħmlu aġġustamenti meta jkun meħtieġ.

4.4.5 Prattiki superviżorji u l-manwal superviżorju

98. Sabiex jissodisfaw l-obbligi tagħhom skont id-Direttiva (UE) 2015/849, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li s-sugġetti tal-valutazzjoni jkunu stabbilixxew sistemi u kontrolli tal-AML/CFT robusti u li dawn is-sistemi u l-kontrolli jkunu effettivi biżżejjed biex jipprevjenu u jidentifikaw ML/TF. Il-passi li jieħdu l-awtoritajiet kompetenti biex jivvalutaw is-sistemi u l-kontrolli tal-AML/CFT tas-sugġett tal-valutazzjonijiet għandhom jiġu stabbiliti f'manwal superviżorju ddedikat tal-AML/CFT. Dan jippermetti lill-awtoritajiet kompetenti jiżguraw l-applikazzjoni tal-għodod superviżorji u l-ġudizzju professjonali b'mod konsistenti. Meta jabbozzaw il-manwal, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li dan jipprovdi biżżejjed dettalji tal-attivitajiet kollha li s-superviżuri rilevanti huma meħtieġa jwettqu biex iwettqu s-superviżjoni b'mod effettiv, madankollu għandhom jipprovdu wkoll lis-superviżuri bi flessibilità suffiċjenti biex japplikaw il-ġudizzju espert tagħhom u jagħmlu aġġustamenti għall-proċċ superviżorju kif meħtieġ.

¹⁵ Is-superviżur ewlieni huwa ddeterminat f'konformità mal-linji gwida kongunti tal-ASE (JC 2019 81) dwar il-kooperazzjoni u l-iskambju ta' informazzjoni għall-finijiet tad-Direttiva (UE) 2015/849 bejn l-awtoritajiet kompetenti li jissorveljaw istituzzjonijiet ta' kreditu u dawk finanzjarji ("Il-Linji Gwida tal-Kulleġġi tal-AML/CFT"). B'mod ġenerali, is-superviżur ewlieni huwa awtorità kompetenti li hija responsabbli mis-superviżjoni tal-AML/CFT fi Stat Membru fejn jinsab l-uffiċċju prinċipali tal-grupp.

¹⁶ [Il-Linji Gwida tal-EBA dwar il-kooperazzjoni u l-informazzjoni bejn is-superviżuri prudenzjali u tal-AML/CFT u l-unitajiet tal-intelligence finanzjarja skont l-Artikolu 117\(6\) tad-Direttiva 2013/36/UE, Diċembru 2021](#)

99. Jenhtieg li l-awtoritajiet kompetenti jiżguraw li, fejn rilevanti, is-sugġetti tal-valutazzjoni jaħtru ufficjali għall-konformità tal-AML/CFT f'konformità mal-Artikolu 8(4) tad-Direttiva (UE) 2015/849. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jieħdu wkoll passi sensitivi għar-riskju biex jivverifikaw jekk l-ufficjal għall-konformità tal-AML/CFT maħtur minn sugġett tal-valutazzjoni għandux jew għadux ikollu l-livelli ta' integrità, għarfien espert u għarfien meħtieġa biex iwettaq il-funzjonijiet tiegħu b'mod effettiv.¹⁷ Dan jista' jinkludi laqgħa mal-ufficjal tal-konformità tal-AML/CFT jew talba lis-sugġett ta' valutazzjoni biex jipprovdi sommarju tal-għarfien espert professjonali tal-ufficjal għall-konformità tal-AML/CFT u kwalunkwe informazzjoni oħra meqjusa rilevanti mill-awtorità kompetenti. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw jekk iwettqux tali valutazzjoni bħala parti mill-attivitajiet superviżorji tagħhom, inkluż matul spezzjonijiet fuq il-post jew reviżjonijiet mhux fuq il-post, jew bħala valutazzjoni awtonoma.

100. Meta, bħala riżultat tal-kontrolli deskritti fil-paragrafu 99, l-awtorità kompetenti tkun imħassba li l-ufficjal għall-konformità tal-AML/CFT jista' ma jkunx adegwat, l-awtorità kompetenti għandha tinnotifika lis-superviżur prudenzjali rilevanti¹⁸ dwar it-tħassib tagħha u għandha tikkondividi b'mod proattiv mas-superviżuri prudenzjali kwalunkwe informazzjoni li tkun wasslet għal dan it-tħassib. Barra minn hekk,

- a) meta l-valutazzjoni tal-adeqwatezza tal-ufficjal għall-konformità tal-AML/CFT ma tkunx fil-kompetenza ta' superviżur prudenzjali, l-awtoritajiet kompetenti għandhom japplikaw il-miżuri meħtieġa biex jirrimedjaw il-kwistjoni mingħajr dewmien żejjed, bħal talba biex l-ufficjal għall-konformità tal-AML/CFT jagħmel taħriġ addizzjonali jew titjib tal-kwalifiki professjonali; talba għal ġestjoni msaħħa jew ir-riorganizzazzjoni tar-rwol tal-ufficjal għall-konformità tal-AML/CFT; jew talba biex jinħatar sostitut jew ufficjal għall-konformità tal-AML/CFT addizzjonali;
- b) meta s-superviżuri prudenzjali jkunu kompetenti biex jivalutaw l-adeqwatezza tal-ufficjal għall-konformità tal-AML/CFT,¹⁹ l-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkooperaw mas-superviżuri prudenzjali matul il-valutazzjoni inizjali kif ukoll matul kwalunkwe rivalutazzjoni tal-adeqwatezza mis-superviżuri prudenzjali kif meħtieġ.²⁰ L-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkondividu l-informazzjoni rilevanti kollha, li jista' jkollha impatt fuq il-valutazzjoni tal-adeqwatezza jew ir-rivalutazzjoni tal-ufficjal għall-konformità tal-AML/CFT, mas-superviżuri prudenzjali rilevanti, inklużi r-rakkomandazzjonijiet ta' miżuri proposti minnhom, kif deskritt fil-punt a) hawn fuq, li jistgħu jittieħdu minn perspettiva superviżorja tal-AML/CFT biex jittaffew il-kwistjonijiet.

¹⁷ [Dokument ta' Konsultazzjoni](#) dwar Abbozz ta' Linji Gwida dwar politiki u proċeduri fir-rigward tal-ġestjoni tal-konformità u r-rwol u r-responsabbiltajiet tal-Ufficjal għall-Konformità tal-AML/CFT skont l-Artikolu 8 u l-Kapitolu VI tad-Direttiva (UE) 2015/849.

¹⁸ B'mod partikolari f'konformità mal-paragrafu 19 tal-Linji Gwida futuri tal-EBA dwar il-kooperazzjoni u l-iskambju ta' informazzjoni bejn is-superviżuri prudenzjali, is-superviżuri tal-AML/CFT u l-unitajiet tal-intelligence finanzjarja skont id-Direttiva 2013/36/UE.

¹⁹ Il-Linji Gwida kongunti tal-ESMA u tal-EBA dwar il-valutazzjoni tal-idoneità tal-membri tal-korp manigerjali u tat-titolari tal-funzjoni ewlenija skont id-Direttiva 2013/36/UE u d-Direttiva 2014/65/UE, [EBA/GL/2021/06](#).

²⁰ Inkluż kif previst fit-Taqsimiet 6.1 u 6.3 tal-Linji Gwida futuri tal-EBA dwar il-kooperazzjoni u l-iskambju ta' informazzjoni bejn is-superviżuri prudenzjali, is-superviżuri tal-AML/CFT u l-unitajiet tal-intelligence finanzjarja skont id-Direttiva 2013/36/UE.

101. Fil-manwal superviżorju, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jiddeskrivu l-passi li s-superviżuri huma meħtieġa jiehdu meta japplikaw għodod superviżorji differenti. Il-manwal għandu jstabbilixxi mill-inqas:

- a) il-proċess u l-metodoloġija segwiti mill-awtoritajiet kompetenti meta jivvalutaw ir-riskji ta' ML/TF assoċjati mas-sugġetti tal-valutazzjoni u mas-setturi/subsetturi. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jispjegaw ukoll il-proċess segwit mis-superviżuri meta jkunu jixtiequ jemendaw il-punteġġ tar-riskju tas-sugġett tal-valutazzjoni abbażi tal-gudizzju professjonali tagħhom;
- b) każijiet possibbli fejn is-superviżuri jkunu meħtieġa jikkooperaw ma' partijiet ikkonċernati oħra kif deskritt fit-Taqsima 1.4.1 ta' dawn il-Linji Gwida u jispjegaw il-proċess ta' kif din il-kooperazzjoni għandha sseħħ fil-prattika;
- c) il-proċess li għandu jiġi segwit mis-superviżuri meta jwettqu kull għodda superviżorja u jispjegaw l-elementi li għandhom jiġu ttestjati. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jistabbilixxu b'mod ċar id-differenzi ewlenin bejn l-għodod superviżorji differenti disponibbli għalihom. Dan ifisser li l-awtoritajiet kompetenti għandhom mill-inqas jiċċaraw sa liema punt is-superviżuri huma mistennija jittestjaw fis-sugġetti tal-valutazzjoni:
 - i) l-adeqwatezza tal-politiki u l-proċeduri rilevanti u jekk humiex marbuta mal-valutazzjoni tar-riskju għan-negozju kollu;
 - ii) li l-proċessi rilevanti jkunu ġew stabbiliti u li joperaw kif mistenni;
 - iii) l-adeqwatezza u l-kompletezza tal-valutazzjonijiet tar-riskju għan-negozju kollu u sa liema punt tiddetermina l-approċċ generali tal-AML/CFT;
 - iv) l-adeqwatezza tal-valutazzjonijiet tar-riskju tal-klijenti u l-punt sa fejn jiddeterminaw il-livell applikabbli tar-rekwiżiti ta' diligenza dovuta mal-klijent;
 - v) l-adeqwatezza tal-arranġamenti ta' governanza interna u tal-linji ta' rapportar interni, fir-rigward tal-konformità mal-AML/CFT, inkluż il-kwalità u l-kwantità tal-informazzjoni dwar il-ġestjoni;
 - vi) l-adeqwatezza tal-persuna li twettaq ir-rwol tal-uffiċjal għall-konformità tal-AML/CFT fi ħdan is-sugġett tal-valutazzjoni kif definit fl-Artikolu 8(4) tad-Direttiva (UE) 2015/849 u l-passi li s-superviżuri għandhom jiehdu biex iwettqu din il-valutazzjoni;
- d) x'tip ta' impenji u komunikazzjonijiet għandu jkollu s-superviżur mas-sugġett tal-valutazzjoni qabel, matul u wara l-applikazzjoni ta' għodda superviżorja partikolari;
- e) meta jiġu kkomunikati s-sejbiet mill-ispezzjonijiet jew mir-reviżjonijiet, perjodi ta' żmien indikattivi li għandhom jiġu osservati mill-awtoritajiet kompetenti u mis-sugġetti tal-valutazzjoni;
- f) kif jiġi vvalutat li s-sistemi u l-kontrolli tal-AML/CFT stabbiliti mis-sugġetti tal-valutazzjoni huma effettivi biżżejjed u proporzjonati mar-riskji ta' ML/TF li għalihom huwa espost is-sugġett tal-valutazzjoni. L-awtoritajiet kompetenti għandhom mill-inqas jistabbilixxu l-

oqasma ewlenin li fuqhom għandu jiffoka s-supervizur, li jista' jissuġġerixxi n-nuqqas ta' effettività fi ħdan is-suġġett tal-valutazzjoni. Xi indikaturi li jistgħu jissuġġerixxu li l-qafas tal-AML/CFT qed jiġi implimentat b'mod effettiv jinkludu, izda mhumiex limitati għal:

- vii) il-persunal fis-suġġett tal-valutazzjoni juri fehim tajjeb tal-parametri użati għal sistemi differenti u jista' jispjega r-raġuni għall-eżiti minn dawn is-sistemi;
 - viii) is-sistemi u l-proċessi użati biex jiġu skrinjati l-klijenti u t-tranzazzjonijiet jagħtu l-eżiti mistennija, li huma konformi ma' suġġetti tal-valutazzjoni simili oħra f'settur;
 - ix) politiki u proċessi għall-identifikazzjoni u l-analiżi ta' tranzazzjonijiet suspettużi jew mhux tas-soltu u għar-rapportar lill-UIF jew lil awtoritajiet rilevanti oħra;
 - x) il-persunal fis-suġġett tal-valutazzjoni juri fehim tajjeb tal-politiki u l-proċessi tal-AML/CFT u kif dawn jiġu applikati fil-prattika;
 - xi) diversi rapporti interni u esterni, bħal awditjar intern u estern jew konsulenti, ma jqajmu l-ebda tħassib dwar il-konformità mal-AML/CFT tas-suġġett tal-valutazzjoni;
 - xii) il-provvista ta' taħriġ suffiċjenti u rilevanti lill-persunal u lill-manigment superjuri rilevanti kollha fi ħdan is-suġġett tal-valutazzjoni;
 - xiii) Prattiki ta' incentivi ġusti, inklużi r-remunerazzjoni u premjijiet oħra, ġew implimentati mis-suġġett tal-valutazzjoni li ma jrawmux direttament jew indirettament Prattiki jew kultura tax-xogħol mhux sodi;
 - xiv) rappurtar suffiċjenti u adegwat tal-ġestjoni fil-livelli kollha tal-manigment;
 - xv) l-istabbiliment ta' arrangamenti ta' governanza adegwati bi rwol ċar tal-manigment superjuri fil-qafas tal-AML/CFT.
- g) il-punt sa fejn is-supervizur huwa mistenni jisfida r-robustezza tas-sistemi u l-kontrolli tal-AML/CFT, l-implimentazzjoni tal-politiki u l-proċeduri tal-AML/CFT u l-effettività tal-valutazzjoni tar-riskju man-negozju kollu;
 - h) eżempji tat-tip ta' sitwazzjonijiet fejn is-supervizuri huma mistennija li japplikaw il-ġudizzju supervizorju tagħhom;
 - i) fejn għodda supervizorja tinkludi kampjunar ta' fajls jew tranzazzjonijiet tal-klijenti, il-manwal għandu jispjega l-metodoloġija tal-kampjunar, inkluż id-daqs minimu tal-kampjun u l-kriterji għall-għażla ta' kampjun;
 - j) il-passi li s-supervizuri huma meħtieġa jieħdu wara l-ispezzjoni biex jiżguraw li s-sejbiet supervizorji jiġu indirizzati b'mod adegwat mis-suġġetti tal-valutazzjoni u eżempji ta' każijiet li fihom tista' tkun meħtieġa spezzjoni ta' segwitu kif stabbilit fit-Taqsima 4.4.8 ta' dawn il-Linji Gwida; u
 - k) l-arrangamenti ta' governanza fi ħdan l-awtorità kompetenti għall-approvazzjoni tal-eżiti minn spezzjonijiet jew revizjonijiet, inkluż il-proċess tat-teħid ta' deċiżjonijiet relatat ma' sanzjonijiet u miżuri amministrattivi.

101. A) Meta jiżviluppaw il-politika ta' kampjunar tagħhom, l-awtoritajiet kompetenti għandhom iżommu f' moħħhom li s-sugġetti tal-valutazzjoni jvarjaw b'ħafna modi, bħan-numru u t-tip ta' prodotti u servizzi u n-numru u t-tip ta' klijenti u tranżazzjonijiet. Dan ifisser li l-awtoritajiet kompetenti jista' jkollhom bżonn ifasslu l-approċċ tagħhom għall-kampjunar fir-rigward ta' sugġett tal-valutazzjoni partikolari. Bħala parti minn dan, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw mill-inqas il-kriterji li ġejjin għall-għażla ta' kampjun sinifikanti:

- a) Il-kampjunar għandu jgħin lill-awtoritajiet kompetenti jilħqu l-oġettivi ta' għodda superviżorja partikolari li qed tintuża għall-valutazzjoni. Dan ifisser li kampjun għandu jkun magħmul minn għadd sinifikanti ta' fajls tal-klijenti jew tranżazzjonijiet li jirrappreżentaw id-diversità ta' klijenti, prodotti u servizzi f'kategoriji ta' riskju differenti, madankollu d-daqs u l-kompożizzjoni ta' dak il-kampjun huma ddeterminati minn:
 - i) l-għan tal-għodda superviżorja użata għall-valutazzjoni;
 - ii) kategoriji ta' riskju differenti ta' klijenti fi ħdan is-sugġett tal-valutazzjoni u l-proporzjon ta' klijenti li jirrappreżentaw riskju ta' ML/TF sinifikanti jew sinifikanti ħafna;
 - iii) in-natura, id-daqs u l-kumplessità tan-negozju tas-sugġett tal-valutazzjoni.
- b) Il-kontrolli mwettqa bħala parti mill-kampjunar għandhom ikunu komprensivi u intrużivi biżżejjed biex jippermettu lill-awtorità kompetenti tilħaq l-għan superviżorju mixtieq.
- c) Il-kampjunar għandu jiġi bbilancjat ma' attivitajiet superviżorji oħra li jiffurmaw parti mill-għodda superviżorja, bħar-reviżjoni tas-sistemi, l-arrangamenti ta' governanza u l-politiki u l-proċeduri.

102. Il-politika tal-kampjunar tal-awtoritajiet kompetenti għandha tkun flessibbli u tippermetti aġġustamenti bbażati fuq il-livell ta' riskju jew informazzjoni ġdida, inkluża informazzjoni miksuba bħala parti mill-attivitajiet superviżorji tagħhom. Dan ifisser li l-awtoritajiet kompetenti jistgħu jibdlu d-daqs tal-kampjun, il-kategoriji ta' klijenti, prodotti, servizzi jew tranżazzjonijiet inklużi fil-kampjun jew il-kontrolli speċifiċi mwettqa qabel jew matul l-ispezzjoni jew ir-reviżjoni. Meta l-kampjunar jissugġerixxi nuqqas sistemiku ta' konformità mal-obbligi applikabbli tal-AML/CFT f'isem is-sugġett tal-valutazzjoni, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jinvestigaw il-kawża ewlenija ta' dan in-nuqqas, li jista' jinvolti aktar kontrolli jew attivitajiet superviżorji, inkluż kampjunar addizzjonali jew intervisti ma' persunal ewlieni.

103. Il-manwal superviżorju għandu jiġi rivedut regolarment u aġġornat meta jkun meħtieġ, b'mod partikolari, jekk ikun hemm bidliet sinifikanti li jista' jkollhom impatt fuq l-approċċ superviżorju, inklużi bidliet introdotti mill-qafas legali jew il-gwida internazzjonali, jew bidliet meħtieġa bħala riżultat tal-feedback ricevut mill-awtoritajiet kompetenti dwar l-adeqwatezza tal-approċċ superviżorju tagħhom, inkluż minn funzjoni tal-awditjar intern jew korpi esterni bħat-Task Force ta' Azzjoni Finanzjarja, il-Kunsill tal-Ewropa jew l-Awtoritajiet Superviżorji Ewropej. Bħala riżultat ta' din ir-reviżjoni, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jieħdu kont tat-tagħlimiet meħuda u jindirizzaw kwalunkwe nuqqas identifikat, jekk ikun hemm. Is-superviżuri rilevanti għandhom ikunu konxji ta' kwalunkwe bidla fil-manwal mingħajr dewmien.

4.4.6 Assigurazzjoni tal-kwalità

104. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li s-superviżjoni tal-AML/CFT titwettaq b'mod konsistenti mis-superviżuri kollha. Għalhekk, għandhom jistabbilixxu kontrolli tal-assigurazzjoni tal-kwalità biex jiżguraw l-applikazzjoni konsistenti tal-għodod u l-prattiki superviżorji mis-superviżuri kollha f'konformità mal-manwal superviżorju. Tali kontrolli għandhom jinkludu, mill-inqas, reviżjoni mill-funzjoni tal-awditjar intern u applikazzjoni ta' prinċipju ta' erba' għajnejn aħjar minn tnejn. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jagħmlu użu wkoll minn taħriġ tal-persunal, mentoragg u apprendiment Prattiku fix-xogħol bejn is-superviżuri bħala mezzi oħra biex tinkiseb il-konsistenza superviżorja.

105. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw il-precizjoni u l-affidabbiltà tal-informazzjoni miġbura mis-sugġetti tal-valutazzjoni għall-finijiet tal-valutazzjoni tar-riskju jew għodod superviżorji oħra. Biex jiżguraw dan, l-awtoritajiet kompetenti għandhom mill-inqas jagħmlu kontroverifika ta' din l-informazzjoni mal-informazzjoni diġà disponibbli għalihom fir-rigward tas-sugġett tal-valutazzjoni speċifiku jew sugġetti tal-valutazzjoni simili jew mal-informazzjoni riċevuta minn sorsi affidabbli oħra, inklużi superviżuri prudenzjali, awtoritajiet kompetenti oħra jew unitajiet tal-intelligence finanzjarja.

106. Meta l-awtoritajiet kompetenti jkunu identifikaw li l-informazzjoni pprovduta minn sugġett tal-valutazzjoni wieħed jew aktar tidher li mhijiex preciza jew mhijiex kompluta, huma għandhom jieħdu passi biex jiċċaraw dawn l-inkonsistenzi u jfittxu li jiksbu informazzjoni preciza. F'ċirkostanzi bħal dawn, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw l-aktar azzjoni superviżorja adegwata biex jindirizzaw il-kwistjoni abbażi tal-firxa u t-tip ta' inezattezzi identifikati. L-azzjonijiet jistgħu jinkludu t-talba għal kjarifiki direttament mis-sugġett tal-valutazzjoni, it-twettiq ta' spezzjoni *ad hoc* dwar is-sugġett tal-valutazzjoni jew l-impożizzjoni ta' ċerti miżuri superviżorji.

107. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw ir-riżorsi meħtieġa meta jfasslu u jwettqu l-kontrolli tal-assigurazzjoni tal-kwalità meħtieġa. F'xi każijiet, jista' jkun meħtieġ li jiġu involuti ċerti riżorsi speċjalizzati mill-IT jew oqsma oħra.

4.4.7 Użu ta' servizzi ta' partijiet esterni

108. Meta l-awtoritajiet kompetenti jużaw servizzi ta' konsulenti jew awdituri esterni biex iwettqu l-pjan superviżorju tagħhom, xi partijiet mill-pjan jew kompitu superviżorju speċifiku, huma għandhom dejjem jiżguraw li dawn il-partijiet esterni:

- a) ikollhom biżżejjed għarfien u ħiliet biex iwettqu l-kompiti superviżorji speċifiċi li għalihom ikunu inkarigati mill-awtoritajiet kompetenti;
- b) ikollhom fehim ċar tal-aspettattivi regolatorji u l-kamp ta' applikazzjoni tax-xogħol li huma meħtieġa jwettqu;
- c) ikollhom aċċess għal gwida speċifika li tistabbilixxi b'mod ċar it-termini tal-involvement tagħhom, kif ukoll kwalunkwe proċess li huma meħtieġa jseguw bħala parti mill-involvement tagħhom;

- d) iżommu rekords suffiċjenti bid-dettalji tal-passi li jkunu ħadu biex iwettqu l-kompiti meħtieġa u jispjegaw ir-raġuni għall-konklużjonijiet u s-sejbiet tagħhom;
 - e) iwettqu l-kompiti meħtieġa bi standard ta' kwalità għolja. Dan jista' jinvolvi lill-awtoritajiet kompetenti li jirrieżaminaw ħidma oħra mwettqa mill-parti esterna jew parteċipanti f'xi wħud mill-attivitajiet imwettqa minnhom f'isem l-awtorità kompetenti;
 - f) jiddikjaraw kwalunkwe kunflitt ta' interess potenzjali u, jekk jirriżulta li jeżistu kunflitti ta' interess, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li dawn jiġu ġestiti u solvuti b'mod adegwat. Meta ma jkunx possibbli li jiġu solvuti l-kunflitti ta' interess, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jirrifjutaw jew itemmu l-involvement mal-parti esterna speċifika.
109. Meta l-awtoritajiet kompetenti jużaw l-esperti b'mod konsistenti bħala parti mill-proċess superviżorju tagħhom, huma għandhom jirriflettu dan fil-pjan superviżorju u fil-manwal.
110. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li jzommu biżżejjed għarfien espert intern biex ikunu jistgħu jirrieżaminaw u jikkontestaw biżżejjed, jekk ikun meħtieġ, il-ħidma mwettqa minn partijiet esterni f'isimhom.
111. F'sitwazzjonijiet fejn awdituri esterni jew konsulenti jiġu inkarigati minn suġġetti tal-valutazzjoni biex iwettqu valutazzjoni tal-konformità tagħhom mal-obbligi tal-AML/CFT, jew fuq inizjattiva tagħhom stess jew fuq talba mill-awtoritajiet kompetenti, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li jiġu:
- a) notifikati dwar il-kamp ta' applikazzjoni tar-rieżami mwettaq mill-partijiet esterni;
 - b) notifikati dwar il-ħiliet, l-għarfien u l-esperjenza tal-esperti impjegati mill-partijiet esterni li se jwettqu l-valutazzjoni; u
 - c) aġġornati regolarment dwar l-eżiti u s-sejbiet tal-ħidma tal-esperti, inkluż fejn l-esperti jirrapportaw b'mod konsistenti n-nuqqas ta' dgħufijiet jew sejbiet.
112. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw il-ħidma tal-partijiet esterni, u għandhom jirriflettu dwarha fis-segwitu superviżorju tagħhom jew bħala parti mis-superviżjoni kontinwa tagħhom kif meħtieġ. L-awtoritajiet kompetenti għandhom janalizzaw ir-raġunijiet għal kwalunkwe diskrepanza identifikata bejn il-ħidma tal-esperti minn partijiet esterni u s-sejbiet tagħhom stess minn spezzjonijiet jew rieżamijiet superviżorji u jirriflettu din l-analiżi fil-valutazzjoni tar-riskju tagħhom tas-suġġett tal-valutazzjoni. Jekk l-awtoritajiet kompetenti jkollhom dubji dwar il-kwalità ġenerali tal-ħidma mwettqa minn esperti minn partijiet esterni kif deskritt fil-paragrafi 108 u 111, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw l-inklużjoni ta' rieżami ta' din il-ħidma bħala parti mill-ispezzjonijiet jew ir-riezamijiet futuri tagħhom fi ħdan is-suġġett tal-valutazzjoni.
113. L-awtoritajiet kompetenti jenħtieġ li jiżguraw li jkun hemm gateways fis-seħħ biex jiżguraw li l-esperti minn partijiet esterni jkunu jistgħu jirrapportaw kwalunkwe irregolarità, dgħufija jew ksur fis-suġġett tal-valutazzjoni direttament lill-awtoritajiet kompetenti, jekk ikun meħtieġ,

irrispettivament minn jekk is-servizzi tagħhom ikunux imqabba mill-awtoritajiet kompetenti jew mis-sugġetti tal-valutazzjoni.

4.4.8 Segwitu superviżorju

114. L-awtoritajiet kompetenti għandhom ikunu kunfidenti li l-ksur jew id-dgħufijiet kollha fis-sistemi tal-AML/CFT u l-qafas ta' kontrolli tas-sugġetti tal-valutazzjoni jiġu indirizzati b'mod adegwat u rrimedjati b'mod effettiv mis-sugġetti tal-valutazzjoni. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jieħdu l-passi kollha meħtieġa biex jiżguraw li l-imġiba jew l-attivitajiet tas-sugġetti tal-valutazzjoni jinbidlu jew jitwaqqfu.

115. Meta jiddeciedu dwar is-segwitu superviżorju l-aktar effettiv, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jagħzlu għodod jew miżuri superviżorji li jkunu proporzjonati għall-materjalità tad-dgħufijiet u s-serjetà tal-ksur identifikat u jqisu l-livell ta' riskju li għalih ikun espost is-sugġett tal-valutazzjoni. Dan ifisser li ksur serju u dgħufijiet materjali²¹ identifikati f'sugġett tal-valutazzjoni, li huwa espost għal riskju ta' ML/TF sinifikanti jew sinifikanti ħafna, se jeħtieġu segwitu aktar intensiv u aktar riżorsi superviżorji minn ksur inqas serju jew dgħufijiet mhux materjali f'sugġetti tal-valutazzjoni b'riskju inqas sinifikanti. Pereżempju, fil-każijiet l-aktar serji, l-awtoritajiet kompetenti jistgħu jwettqu spezzjoni ta' segwitu biex jiżguraw li d-dgħufijiet kollha jitnaqqsu b'mod effettiv u potenzjalment jikkunsidraw sanzjoni, filwaqt li f'każijiet inqas serji, jista' jkun biżżejjed li tasal il-konferma mis-sugġett tal-valutazzjoni li l-kwistjonijiet ġew indirizzati f'konformità mal-pjan ta' rimedju propost minnhom.

116. Meta jiddeterminaw is-segwitu superviżorju l-aktar effettiv f'konformità mal-paragrafi 114 u 115 hawn fuq, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw mill-inqas:

- a) jekk, wara l-implimentazzjoni tal-pjan ta' rimedju propost minn sugġett tal-valutazzjoni lill-awtorità kompetenti, il-ksur u d-dgħufijiet kollha humiex se jiġu indirizzati u rrimedjati b'mod effettiv. L-awtoritajiet kompetenti għandhom ikunu sodisfatti bl-iskeda ta' żmien proposta mis-sugġett tal-valutazzjoni għal meta r-rimedju se jkun komplut, u għandhom jisfidaw is-sugġett tal-valutazzjoni fejn l-iskeda ta' żmien ma tkunx realistika jew fejn l-azzjonijiet proposti ma jkunux robusti biżżejjed biex jirrimedjaw dgħufijiet speċifiċi;
- b) jekk jintużawx għodda superviżorja waħda jew taħlita ta' għodod superviżorji, miżuri superviżorji jew sanzjonijiet biex jiġi żgurat li l-ksur u n-nuqqasijiet fis-sugġett tal-valutazzjoni jiġu indirizzati u rrimedjati bil-mod l-aktar effettiv u f'waqtu;
- c) l-urgenza tar-rimedju peress li xi ksur jew dgħufijiet jistgħu jeħtieġu azzjoni aktar urgenti mis-sugġetti tal-valutazzjoni, li jfisser li l-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li tingħata prijorità suffiċjenti mis-sugġett tal-valutazzjoni biex jirrimedjaw dawn in-nuqqasijiet;
- d) it-tul ta' żmien meħtieġ biex jiġu rrimedjati ksur jew nuqqasijiet speċifiċi u fejn ir-rimedju jista' jieħu żmien twil, is-sugġett tal-valutazzjoni għandu jstabbilixxi miżuri temporanji adegwati biex itaffi r-riskju;

²¹ Għal aktar dettalji dwar kif tiġi ddeterminata l-materjalità tad-dgħufijiet, irreferi għall-Istandards Tekniċi Regulatorji żviluppatti mill-EBA skont l-Artikolu 9a tar-Regolament tal-EBA.

- e) il-probabbiltà ta' ksur jew dgħufija ripetuta jew sistemika, li tista' tiġi vvalutata billi jitqiesu n-nuqqasijiet preċedenti fis-sugġett tal-valutazzjoni u t-tul ta' żmien li għalih is-sugġett tal-valutazzjoni naqas milli jimplimenta sistemi u kontrolli effettivi, is-segwitu tal-awtorità kompetenti għandu jiffoka mhux biss fuq is-soluzzjoni ta' kwistjoni speċifika waħda iżda fuq l-iżgurar tal-waqfien tal-falliment sistemiku mis-sugġett tal-valutazzjoni;
 - f) l-impatt potenzjali tal-ksur jew tad-dgħufija fuq il-qafas usa' tal-kontrolli interni fi ħdan is-sugġetti tal-valutazzjoni, li jista' jirrikjedi involviment ma' superviżuri prudenzjali f'konformità mal-Linji Gwida ta' Kooperazzjoni tal-EBA ²² kif ukoll azzjoni ta' segwitu possibbli minn perspettiva prudenzjali;
 - g) il-kapaċità u r-rieda tas-sugġett tal-valutazzjoni li jirrimedja n-nuqqasijiet identifikati mill-awtoritajiet kompetenti, inkluż il-punt sa fejn id-detenturi ta' funzjonijiet ewlenin u l-manigment superjuri fi ħdan is-sugġett tal-valutazzjoni huma involuti fil-proċess ta' rimedju.
117. Fejn l-awtoritajiet kompetenti jkollhom suspetti li n-nuqqas ta' implimentazzjoni ta' sistemi u kontrolli effettivi jista' jkun intenzjonat, huma għandhom jikkunsidraw azzjoni ta' segwitu aktar robusta, li tiżgura waqfien immedjat ta' tali mgħiba mis-sugġett tal-valutazzjoni. F'ċirkostanzi bħal dawn, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkooperaw u jiskambjaw informazzjoni dwar il-fallimenti tas-sugġett tal-valutazzjoni mas-superviżuri prudenzjali.
118. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jifformalizzaw il-proċess ta' segwitu superviżorju tagħhom u jistabbilixxuh fil-manwal superviżorju tagħhom, filwaqt li jippermettu biżżejjed flessibilità għall-gudizzju superviżorju. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jistabbilixxu skeda ta' żmien u deskrizzjoni tal-azzjonijiet u l-miżuri superviżorji ta' segwitu konkreti li għandhom jittieħdu mis-sugġett tal-valutazzjoni biex jindirizzaw kull ksur jew dgħufija.
119. Meta l-awtoritajiet kompetenti jkunu identifikaw li s-sugġetti tal-valutazzjoni jkunu naqsu milli jimplimentaw il-politiki u l-proċeduri tagħhom għall-grupp kollu b'mod effettiv fil-partijiet kollha tal-grupp skont l-Artikolu 45(1) tad-Direttiva 2015/849 u li s-sistemi u l-kontrolli tagħhom ma jkunux robusti biżżejjed biex itaffu r-riskju li l-grupp ikun espost għalih f'għurisidizzjonijiet differenti, l-awtorità kompetenti għandha tiegħu l-passi meħtieġa biex tiżgura li:
- a) is-sugġetti tal-valutazzjoni stabbilew pjan ta' rimedju fil-livell ta' grupp li jistabbilixxi kif se jirrimedjaw id-dgħufijiet identifikati f'għurisidizzjonijiet differenti;
 - b) huma jikkooperaw ma' awtoritajiet kompetenti oħra involuti fis-superviżjoni tal-entitajiet tal-grupp mingħajr dewmien, jew permezz ta' kulleġġi tal-AML/CFT jew permezz ta' mekkaniżmi oħrajn ta' kooperazzjoni, biex jiżguraw li jkunu konxji ta' dawn id-dgħufijiet; u
 - c) huma jikkooperaw ma' awtoritajiet kompetenti oħra u, potenzjalment, ma' superviżuri prudenzjali biex jiddeċiedu dwar l-azzjoni ta' segwitu l-aktar xierqa, jew fil-livell ta' grupp jew ta' entità individwali, kif meħtieġ. Tali segwitu jista' jinvolvi, fost għodod superviżorji oħra, spezzjoni kongunta fuq il-post jew approċċ komuni bejn awtoritajiet kompetenti

²² [Il-Linji Gwida tal-EBA dwar il-Kooperazzjoni u l-iskambju ta' informazzjoni bejn is-superviżuri prudenzjali, is-superviżuri tal-AML/CFT u l-unitajiet tal-intelligence finanzjarja skont l-Artikolu 117\(6\) tad-Direttiva 2013/36/UE, Diċembru 2021](#)

differenti.

120. Filwaqt li l-proċess ta' segwitu superviżorju huwa separat mill-proċess tas-sanzjonar, iż-żewġ proċessi mhumiex reċiprokament esklussivi u għandhom jissupplimentaw lil xulxin. Għalhekk, irrISPettivament mis-sanzjonijiet li għandhom jiġu imposti fuq suġġett tal-valutazzjoni, l-awtoritajiet kompetenti għandhom isegwu mill-qrib biex jiżguraw li l-ksur u n-nuqqasijiet jiġu rrimedjati b'mod suffiċjenti.

121. Mingħajr ma jitqiesu d-dispożizzjonijiet f'dawn il-linji gwida, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jirrapportaw kwalunkwe dgħufija materjali lill-Awtorità Bankarja Ewropea f'konformità mal-abbozz tal-istandards tekniċi regolatorji skont l-Artikolu 9a tar-Regolament (UE) Nru 1093/2010.

4.4.9 Feedback għas-settur

a. Feedback dwar il-valutazzjonijiet tar-riskju

122. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jipprovdu feedback lis-suġġetti tal-valutazzjoni dwar l-eżiti tal-valutazzjoni tar-riskju settorjali tagħhom. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżvelaw mill-inqas:

- a) ir-riskji ewlenin li jkunu identifikaw f'kull settur u subsettur;
- b) il-valutazzjoni tagħhom ta' dawn ir-riskji; u
- c) kwalunkwe informazzjoni oħra li tista' ttejjeb il-fehim tar-riskji mis-suġġetti tal-valutazzjoni u ttejjeb il-valutazzjonijiet tar-riskju tan-negozju kollu u dawk individwali tagħhom.

123. Meta l-awtoritajiet kompetenti jiddeċiedu li jipprovdu lis-suġġetti tal-valutazzjoni b'verżjoni redatta tal-valutazzjoni tar-riskju settorjali jew subsettorjali tagħhom, jenħtieġ li jiżguraw li din ikun fiha informazzjoni suffiċjenti u sinifikanti biex is-suġġetti tal-valutazzjoni jkunu jistgħu jużaw din l-informazzjoni meta jiżviluppaw il-valutazzjonijiet tar-riskju tagħhom stess.

b. Gwida għas-settur

124. L-awtoritajiet kompetenti għandhom joħorġu l-gwida meħtieġa għas-suġġetti tal-valutazzjoni li tispjega kif huma jistennew li s-suġġetti tal-valutazzjoni jimplimentaw l-approċċ ibbażat fuq ir-riskju fil-prattika u x'inhuma mistennija jagħmlu biex jikkonformaw mal-obbligu tal-AML/CFT tagħhom. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jużaw linji gwida rilevanti ppubblikati mill-Awtoritajiet Superviżorji Ewropej bħala bażi għall-gwida tagħhom, filwaqt li jissupplimentawhom b'karatteristiċi speċifiċi fil-livell nazzjonali.

125. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jivvalutaw ukoll il-ħtieġa għal aktar gwida fis-settur. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jivvalutaw il-livell ta' għarfien u għarfien espert dwar l-AML/CFT fis-settur tagħhom abbażi ta' kwistjonijiet rikorrenti, riskji emergenti jew tħassib ieħor li jirriżulta mill-analiżi tagħhom tal-informazzjoni miġbura għall-valutazzjoni tar-riskju, is-sejbiet mill-ispezzjonijiet, inklużi rieżamijiet tematiċi, u minn impenji oħra mas-settur, inklużi

assoċjazzjonijiet kummerċjali. Uħud mill-indikaturi li jistgħu jissuġġerixxu li tista' tkun meħtieġa aktar gwida, jinkludu iżda mhumiex limitati għal:

- a) nuqqasijiet ripetuti mis-suġġetti tal-valutazzjoni biex jikkonformaw ma' ċerti obbligi tal-AML/CFT;
- b) bidliet reċenti fil-qafas leġiżlattiv fil-livell nazzjonali jew tal-UE li jista' jkollhom impatt fuq il-ħila tas-suġġetti tal-valutazzjoni li jikkonformaw mal-obbligi tal-AML/CFT tagħhom;
- c) evidenza ta' tneħħija tar-riskji f'xi setturi jew suġġetti tal-valutazzjoni, jew evidenza li s-suġġetti tal-valutazzjoni jevitaw ir-riskji aktar milli jiġġestixxuhom b'mod effettiv;
- d) mistoqsijiet ripetuti indirizzati lill-awtoritajiet kompetenti jew talbiet għal gwida dwar ċertu aspett tal-qafas tal-AML/CFT;
- e) emerġenza ta' riskji u tipoloġiji ta' ML/TF ġodda.

126. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jivvalutaw jekk tistax tkun meħtieġa gwida għas-settur kollu kemm hu jew speċifikament għal subsettur partikolari jew jekk tkoprix suġġett speċifiku. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li l-gwida pprovduta minnhom tkun ċara u mhux ambigwa kif ukoll:

- a) tiffaċilita u tappoġġa l-implimentazzjoni, skont is-suġġetti tal-valutazzjoni, ta' approċċ effettiv ibbażat fuq ir-riskju;
- b) ma trawwimx jew ma tikkontestax direttament jew indirettament it-tneħħija indiskriminata tar-riskji ta' kategoriji sħaħ ta' klijenti skont il-Linji Gwida tal-EBA dwar il-Fattur ta' Riskju ta' ML/TF u b'mod partikolari l-Linji Gwida 4.9., 4.10. u 4.11.²³

127. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw l-involviment ma' suġġetti tal-valutazzjoni u partijiet ikkonċernati rilevanti oħra meta jiżviluppaw gwida superviżorja u għandhom jiddeterminaw il-mod l-aktar effettiv għal dan il-kuntatt. L-involviment jista' jinkludi, fost affarijiet oħrajn, proċess ta' konsultazzjoni pubblika, involviment ma' assoċjazzjonijiet kummerċjali, unitajiet tal-intelligence finanzjarja, infurzar tal-liġi, awtoritajiet kompetenti oħrajn jew aġenziji tal-gvern jew permezz tal-partecipazzjoni f'fora konsultattivi. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li l-kuntatt jinkludi proporzjon suffiċjenti ta' partijiet ikkonċernati li se jintlaqtu mill-gwida u li jiġi allokat biżżejjed żmien għall-partijiet ikkonċernati biex jikkomunikaw il-fehmiet tagħhom.

128. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jivvalutaw perjodikament l-adegwatezza tal-gwida eżistenti tagħhom li hija pprovduta lis-settur. Tali valutazzjoni għandha ssir regolarment jew fuq bażi *ad hoc*, u tista' tiġi skattata minn ċerti avvenimenti, inklużi bidliet fil-leġiżlazzjoni nazzjonali jew Ewropea, emendi għall-valutazzjoni tar-riskju nazzjonali jew sovrannazzjonali jew abbażi tal-feedback mis-settur. Meta l-awtoritajiet kompetenti jiddeterminaw li l-gwida eżistenti ma

²³ Linji Gwida tal-EBA skont l-Artikoli 17 u 18(4) tad-Direttiva (UE) 2015/849 dwar id-diliġenza dovuta tal-klijenti u l-fatturi li l-istituzzjonijiet ta' kreditu u finanzjarji għandhom jikkunsidraw meta jivvalutaw ir-riskju tal-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu assoċjat ma' relazzjonijiet ta' negozju individwali u tranżazzjonijiet okkażjonali ("Il-Linji Gwida dwar il-Fatturi tar-riskju ta' ML/TF"), [EBA/GL/2021/02](#).

għadhiex aġġornata jew rilevanti, għandhom jikkomunikaw l-emendi meħtieġa lis-settur mingħajr dewmien żejjed.

c. Komunikazzjoni mas-settur

129. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jistabbilixxu u japplikaw strateġija ta' komunikazzjoni biex jiżguraw li l-komunikazzjonijiet tagħhom mas-sugġetti tal-valutazzjoni jibqgħu ffukati fuq it-titjib tal-konformità mal-AML/CFT fis-settur jew f'ċerti subsettori u biex jiżguraw l-użu l-aktar effettiv tar-riżorsi tal-awtoritajiet kompetenti. Bħala parti mill-istrateġija ta' komunikazzjoni tagħhom, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jistabbilixxu kif se jikkomunikaw ma' partijiet ikkonċernati differenti, inkluż meta jikkomunikaw l-eżiti tal-valutazzjoni tar-riskju tagħhom u l-gwida rilevanti lis-settur.

130. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jidentifikaw l-għodod ta' komunikazzjoni l-aktar adegwati u effettivi disponibbli għalihom, li jippermettulhom jikkomunikaw l-aspettattivi regolatorji tagħhom lill-partijiet ikkonċernati rilevanti b'mod ċar u kostruttiv. Dawn l-għodod jistgħu jinkludu, iżda ma jkunux limitati għal:

- a) komunikazzjoni simultanja mas-sugġetti tal-valutazzjoni kollha, li tista' tinkludi pubblikazzjoni fuq is-sit web tal-awtorità kompetenti jew permezz ta' kanali online oħra;
- b) komunikazzjoni lil grupp limitat ta' partijiet ikkonċernati, li tista' tinkludi l-partecipazzjoni tal-awtorità kompetenti f'diversi konferenzi jew avvenimenti ta' taħriġ jew permezz ta' kuntatt ma' assoċjazzjonijiet kummerċjali u professjonali;
- c) komunikazzjoni permezz ta' ittri jew ċirkulari, li jistgħu jiġu indirizzati lis-settur kollu kemm hu jew lil gruppi rilevanti ta' partijiet ikkonċernati; jew
- d) komunikazzjoni diretta ma' sugġetti tal-valutazzjoni jew fuq bażi bilaterali jew multilaterali, inklużi konsultazzjonijiet pubbliċi. Fejn l-awtorità kompetenti tikkomunika bilateralmment, għandha tqis ir-rilevanza ta' din il-komunikazzjoni għal grupp usa' ta' partijiet ikkonċernati, li jista' jindika li għodda ta' komunikazzjoni potenzjalment differenti tista' tkun aktar adegwata.

131. Meta jiddeciedu dwar l-għodod l-aktar xierqa għall-komunikazzjoni, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw mill-inqas l-elementi li ġejjin:

- a) l-udjenza fil-mira tal-komunikazzjoni, li tista' tiddetermina l-livell ta' detall tal-komunikazzjoni;
- b) ir-rilevanza ta' sugġett speċifiku għal grupp partikolari ta' partijiet ikkonċernati, is-settur jew is-suq kollu kemm hu;
- c) iż-żmien u l-urġenza tal-komunikazzjoni, filwaqt li jiġi żgurat li l-informazzjoni meħtieġa tkun disponibbli għas-sugġetti tal-valutazzjoni fil-ħin; u
- d) it-tip ta' informazzjoni li qed tiġi kkomunikata.

4.4.10 Taħriġ tal-persunal tal-awtorità kompetenti

132. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li l-persunal b'responsabbiltajiet diretti jew indiretti tal-AML/CFT jkollu għarfien u fehim xieraq tal-qafas legali u regolatorju tal-AML/CFT applikabbli u jkun ikkwalifikati u mħarreg b'mod xieraq, sabiex jeżerċita għodda superviżorju sod.

133. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżviluppaw programm ta' taħriġ, li għandu jiġi aġġustat biex jissodisfa l-ħtiġijiet ta' funzjonijiet speċifiċi fi ħdan l-awtorità kompetenti, ir-responsabbiltajiet tal-impjeg, l-anzjanità u l-esperjenza tal-persunal tagħhom. Dan il-programm ta' taħriġ għandu jinżamm aġġornat u rieżaminat regolarment. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jimmonitorjaw il-livell ta' taħriġ ikkompletat minn membri individwali tal-persunal jew timijiet sħaħ kif xieraq.

134. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li l-persunal superviżorju tagħhom ikun imħarreg fl-applikazzjoni Prattika tal-Mudell RBS tal-AML/CFT tal-awtoritajiet kompetenti, sabiex b'hekk is-superviżuri jkunu jistgħu jwettqu superviżjoni tal-AML/CFT ibbażata fuq ir-riskju b'mod effettiv u konsistenti. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li l-eżiti tal-valutazzjonijiet tar-riskju ML/TF mas-settur kollu u individwali jiġu kkomunikati lill-persunal rilevanti kollu fi ħdan l-awtorità kompetenti, inkluż il-persunal li mhuwiex involut direttament fis-superviżjoni tal-AML/CFT ibbażata fuq ir-riskju. Fost affarijiet oħrajn, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li s-superviżuri jkunu kapaci:

- a) jifhmu l-ħtieġa għal flessibbiltà meta l-fehmiet tas-suġġetti tal-valutazzjoni tar-riskju u l-kontrolli jkunu differenti mill-fehmiet tal-awtoritajiet kompetenti dwar dawk ir-riskji u jqisu l-argumentazzjoni pprovduta mis-suġġetti tal-valutazzjoni;
- b) jivvalutaw il-kwalità tal-valutazzjoni tar-riskju mwettqa mis-suġġetti tal-valutazzjoni;
- c) jivvalutaw l-adeqwatezza, il-proporzjonalità u l-effettività tal-politiki u l-proċeduri tal-AML/CFT u l-arranġamenti ta' governanza usa' u l-kontrolli interni tas-suġġetti tal-valutazzjoni fid-dawl tal-valutazzjoni tar-riskju tas-suġġetti tal-valutazzjoni tiegħu stess;
- d) jifhmu prodotti, servizzi u strumenti finanzjarji differenti, u r-riskji li huma esposti għalihom;
- e) jifhmu l-qafas superviżorju tal-awtoritajiet kompetenti, inklużi l-istrateġija u l-pjan superviżorji tal-AML/CFT; u
- f) jifhmu diversi għodod superviżorji użati u Prattiki stabbiliti mill-awtoritajiet kompetenti, u kif dawn huma rilevanti għall-kompiti mwettqa mill-membri tal-persunal, bħall-użu ta' għodod superviżorji differenti fil-Prattika, u l-importanza tal-kooperazzjoni ma' partijiet ikkonċernati oħra.

135. It-taħriġ jenħtieġ li jiffassal skont ir-responsabbiltajiet tal-AML/CFT tal-persunal rilevanti, u tal-manigment superjuri, u jista' jinkludi korsijiet ta' taħriġ u konferenzi interni u esterni, korsijiet ta' taħriġ elettroniku, bulettini, diskussjonijiet ta' studju tal-każ, reklutaġġ, feedback dwar kompiti kompluti u forom oħra ta' "proċess ta' taħriġ". L-awtoritajiet kompetenti jistgħu jibbenefikaw ukoll mill-kondiviżjoni tal-għarfien fost l-awtoritajiet kompetenti u ma'

awtoritajiet domestiċi u barranin rilevanti oħra, bħal superviżuri prudenzjali, I-UIF, korpi rilevanti tal-UE, superviżuri tal-AML/CFT ta' pajjiżi oħra.

136. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li t-taħriġ rilevanti jiġi pprovdut fil-hin speċjalment għall-persunal il-ġdid u f'każ ta' bidliet sinifikanti fil-qafas superviżorju tal-AML/CFT. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li l-għarfien espert dwar l-AML/CFT tal-persunal tagħhom jibqa' aġġornat u rilevanti, u jinkludi sensibilizzazzjoni tar-riskji emergenti kif xieraq.

4.5 Pass 4 – Monitoraġġ u aġġornament tal-Mudell RBS

4.5.1 Riežami tal-valutazzjoni tar-riskju u tal-istrategija u l-pjanijiet superviżorji (Passi 1, 2 u 3)

137. L-RBS mhuwix eżerċizzju ta' darba, iżda proċess kontinwu u ċikliku. Għalhekk, l-awtoritajiet kompetenti għandhom iwettqu riežamijiet perjodiċi jew *ad hoc* tal-informazzjoni li fuqha hija bbażata l-valutazzjoni tar-riskju tagħhom, u jaġġornaw din l-informazzjoni kif meħtieġ.

138. Bħala parti mill-proċess ċikliku, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jirrieżaminaw u jaġġornaw il-valutazzjonijiet tar-riskju settorjali u individwali tagħhom tas-sugġetti tal-valutazzjoni b'mod regolari permezz ta' riežamijiet perjodiċi jew fuq bażi *ad hoc*.

139. L-istrategija u l-pjanijiet superviżorji għandhom jiġu aġġornati wkoll kif meħtieġ, jew billi jiġu stabbiliti riežamijiet perjodiċi jew bħala rispons għal avvenimenti esterni. L-istrategija u l-pjanijiet superviżorji għandhom jirriflettu wkoll il-bidliet rilevanti fil-valutazzjonijiet tar-riskju, b'mod partikolari fejn ikunu ġew identifikati riskji emergenti. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jirriflettu r-risultati ta' dawn ir-riežamijiet u aġġornamenti bħala bidliet fl-RBS.

a. Riežamijiet perjodiċi

140. L-awtoritajiet kompetenti għandhom iwettqu riežamijiet perjodiċi tal-valutazzjonijiet tar-riskju individwali u settorjali tagħhom biex jiżguraw li jibqgħu aġġornati u rilevanti. Bħala parti minn dan, huwa importanti li l-awtoritajiet kompetenti jivverifikaw li s-suppożizzjonijiet sottostanti li jappoġġaw il-valutazzjoni tar-riskju għandhom aġġornati, inklużi suppożizzjonijiet relatati mal-livell differenti ta' riskji pprezentati mis-setturi u s-sugġetti tal-valutazzjoni rilevanti jew il-fehim tal-effettività assoċjata ma' ċerta għodda superviżorja.

141. L-iskeda ta' kull riežami għandha tkun allinjata mal-istrategija superviżorja u proporzjonata mar-riskju ta' ML/TF assoċjat mas-settur u s-sugġett tal-valutazzjoni. Fir-rigward tas-setturi u s-sugġetti tal-valutazzjoni li huma esposti għal riskji ta' ML/TF sinifikanti jew sinifikanti hafna jew dawk li jiffaċċjaw bidliet frekwenti fl-attivitajiet tagħhom u joperaw f'ambjent li qed jinbidel b'rata mgħaġġla, ir-riežamijiet għandhom isiru aktar ta' spiss.

b. Riežamijiet *ad hoc*

142. Ir-riežamijiet *ad hoc* tal-fatturi tar-riskju, il-valutazzjoni tar-riskju u, fejn ikun meħtieġ, l-istrategija u l-pjanijiet superviżorji, għandhom isiru wara li jseħħu bidliet sinifikanti li jaffettwaw il-profil tar-riskju tas-sugġett tal-valutazzjoni, inklużi:

- a) riskji ta' ML/TF emergenti;
- b) sejbiet li jirrizultaw mis-superviżjoni fuq il-post u mhux fuq il-post u kull segwitu ta' azzjonijiet korrettivi jew ta' rimedju mwettqa mis-sugġett tal-valutazzjoni;
- c) bidliet għal, jew informazzjoni ġdida emergenti dwar is-sidien ta' parteċipazzjonijiet kwalifikanti, il-membri tal-bord tat-tmexxija jew l-operazzjonijiet ta' titolari ta' funzjonijiet ewlenin jew l-organizzazzjoni tas-sugġett tal-valutazzjoni;
- d) emendi għall-valutazzjoni tar-riskju sovranażżjonali tal-Kummissjoni Ewropea ppubblikati skont l-Artikolu 6(1) tad-Direttiva (UE) 2015/849, il-valutazzjoni tar-riskju nazzjonali jew il-valutazzjoni tar-riskju superviżorja żviluppata f'konformità ma' dawn il-linji gwida;
- e) tipi ġodda ta' ditti li jidhlu fis-settur jew is-subsettur;
- f) bidliet f'daqqa fis-settur jew subsettur, inklużi bidliet fil-bażi tal-klijenti, fis-servizzi u l-prodotti offruti, fil-kanali ta' konsenja jew fl-iskopertura għal ċerti żoni ġeografici;
- g) informazzjoni emergenti ġdida li tissuggerixxi li l-iskopertura għar-riskju ta' ML/TF fir-rigward ta' sugġett tal-valutazzjoni jew settur speċifiku żdiedet;
- h) sitwazzjonijiet oħrajn fejn l-awtorità kompetenti għandha raġunijiet raġonevoli biex temmen li l-informazzjoni li fuqha hija bbażata l-valutazzjoni tar-riskju tagħha, ma għadhiex rilevanti jew għandha nuqqasijiet sinifikanti.

143. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw ukoll jekk il-bidliet li jaffettwaw sugġett tal-valutazzjoni partikolari, jistgħux jaffettwaw ukoll sugġetti oħrajn tal-valutazzjoni, u huma għandhom jirrieżaminaw ukoll il-valutazzjoni tar-riskju ta' dawk is-sugġetti tal-valutazzjoni, li huma affettwati b'mod sinifikanti mill-bidla.

144. Meta, bħala riżultat tal-valutazzjoni tar-riskju emendata, il-kategoriji jew il-punteġġi tar-riskju jkunu nbidlu, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li s-sistemi interni u l-manwal superviżorju tagħhom jiġu aġġornati kif xieraq.

4.5.2 Riežami tal-Mudell RBS tal-AML/CFT

145. L-awtoritajiet kompetenti għandhom ifittxu li jissodisfaw lilhom infushom li l-proċessi u l-proċeduri interni tagħhom, inkluż il-metodoloġija tal-valutazzjoni tar-riskju ta' ML/TF tagħhom, huma aġġornati u jiġu applikati b'mod konsistenti u effettiv. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jirrieżaminaw u jaġġornaw il-metodoloġija immedjatament, fejn meħtieġ.

146. Meta riežami jidentifika kwistjonijiet relatati mal-Mudell RBS tal-AMF/CFT, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jieħdu passi biex jindirizzawhom. Madankollu, l-awtoritajiet kompetenti

għandhom iżommu lura milli jagħmlu bidliet ripetuti fil-Mudell RBS tagħhom f'intervalli ta' żmien qosra, biex jiffacilitaw it-tqabbil maż-żmien.

147. Meta l-awtoritajiet kompetenti jużaw sistemi ta' punteġġ awtomatizzati biex iwettqu l-valutazzjoni tar-riskju tagħhom, għandhom jirrieżaminawli-każijiet li fihom il-punteġġ awtomatizzat ġie emendat abbażi ta' ġudizzju professjonali, li ssuġġerixxa li l-punteġġ allokat ma kienx jirrifletti b'mod preċiż il-profil tar-riskju tas-suġġett tal-valutazzjoni. F'każijiet bħal dawn, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jeżaminaw jekk il-firxa u l-frekwenza ta' tali emendi jistgħu ma jkunux indikazzjoni ta' żball fil-metodoloġija tal-valutazzjoni tar-riskju. Jekk jiġi identifikat żball, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jieħdu l-passi meħtieġa biex jirrettifikawh.

a. Rieżamijiet perjodiċi

148. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jirrieżaminaw perjodikament jekk il-Mudell RBS tal-AML/CFT tagħhom iwassalx għall-eżitu maħsub u, b'mod partikolari, jekk il-livell tar-riżorsi superviżorji jibqax proporzjonat mar-riskji ta' ML/TF identifikati. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jużaw varjetà ta' għodod disponibbli għalihom meta jirrieżaminaw u jivvalutaw l-adeqwatezza u l-effettività tal-Mudell RBS tal-AML/CFT tagħhom. Dawn l-għodod jinkludu, iżda mhumiex limitati għal:

- a) kompetenza professjonali;
- b) il-kwestjonarji tal-awtovalutazzjoni;
- c) it-testijiet kampjunarji ta' miżuri u azzjonijiet superviżorji;
- d) informazzjoni ġdida bħal rapporti u feedback minn awtoritajiet kompetenti oħra jew awtoritajiet rilevanti tal-AML/CFT,
- e) feedback mill-unitajiet tal-intelligence finanzjarja, l-aġenziji tal-infurzar tal-liġi u aġenziji nazzjonali oħra; jew
- f) pubblikazzjonijiet minn organizzazzjonijiet Ewropej jew internazzjonali rilevanti.

149. L-awtoritajiet kompetenti għandhom ifittxu wkoll li jiffamiljarizzaw ruħhom mal-aħjar prattiki internazzjonali u jikkunsidraw li jippartecipaw f'fora internazzjonali u Ewropej rilevanti meta jkun possibbli.

150. Il-kejl tal-impatt tas-superviżjoni tal-AML/CFT fuq il-livell tal-konformità u l-effettività tal-kontrolli tal-AML/CFT tas-suġġetti tal-valutazzjoni, jista' jgħin ukoll lill-awtoritajiet kompetenti biex jivvalutaw l-effettività tal-Mudell RBS tal-AML/CFT tagħhom.

b. Rieżamijiet *ad hoc*

151. Minbarra rieżamijiet regolari f'intervalli fissi, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jirrieżaminaw, jaġġornaw jew jemendaw il-Mudell RBS tal-AML/CFT tagħhom jekk l-adeqwatezza jew l-effettività tiegħu jiġu ddebitati minn avvenimenti bħal:

- a) Evalwazzjonijiet esterni tal-mudell, inkluż permezz tal-FATF, il-Moneyval jew l-awditjar estern;
- b) Evalwazzjonijiet interni tal-mudell, inklużi analiżi tan-nuqqasijiet, ir-rapporti dwar l-awditjar intern, l-ittestjar għall-assigurazzjoni tal-kwalità u l-eżerċizzji relatati mat-“tagħlimiet miksuba”;
- c) Bidliet sinifikanti fl-ambjent leġislattiv jew regolatorju tal-AML/CFT;
- d) Il-pubblikazzjoni ta’ gwida internazzjonali rilevanti; u
- e) Emergenza jew identifikazzjoni ta’ fatturi ta’ riskju ġodda.

4.5.3 L-aspetti organizzattivi u proċedurali tal-proċess tar-rieżami

152. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jistabbilixxu proċess ta’ rieżami oġġettiv tal-Mudell RBS tagħhom, li jkun ibbażat fuq proċeduri interni ċari u trasparenti. Tali proċeduri għandhom mill-inqas jistabbilixxu:

- a) meta għandha ssir ir-reviżjoni jew liema avvenimenti jagħtu lok għar-reviżjoni;
- b) x’inhu l-kamp ta’ applikazzjoni tar-reviżjoni jew kif jiġi ddeterminat il-kamp ta’ applikazzjoni; u
- c) min fl-awtorità kompetenti huwa responsabbli mill-proċess ta’ revizjoni. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw jekk it-tim jew il-persuna fi ħdan l-awtorità kompetenti li kienet responsabbli mill-istabbiliment tal-Mudell RBS għandhiex tkun responsabbli wkoll mir-rieżami tal-mudell jew jekk persuna jew tim differenti, bħall-assigurazzjoni interna tal-kwalità, l-awditjar intern jew it-tim tal-ġestjoni tar-riskju tal-awtorità kompetenti għandhomx ikunu responsabbli mir-rieżami.

153. Minbarra l-proċess tar-rieżami intern, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw jekk huwiex meħtieġ li jinkarigaw espert estern biex jiksbu evalwazzjoni oġġettiva tal-Mudell RBS tagħhom jew biex jiżguraw armonizzazzjoni fil-livell nazzjonali mal-mudelli użati minn awtoritajiet kompetenti oħrajn.

4.5.4 Żamma tar-registri

154. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiddokumentaw il-Mudell RBS tal-AML/CFT, l-implimentazzjoni u r-rieżamijiet sussegwenti tiegħu b’mod xieraq għall-memorja (supervizorja) istituzzjonali tiegħu u għandhom jipprovdu wkoll regjistru tal-eżiti u d-deċizzjonijiet u r-raġunament sottostanti tagħhom sabiex jiġi żgurat li l-azzjonijiet meħuda mill-awtoritajiet kompetenti fir-rigward tas-sugġetti tal-valutazzjoni differenti jkunu koerenti u konsistenti.

4.5.5 Responsabbiltà

155. Il-manigment superjuri tal-awtoritajiet kompetenti għandu jkollu fehim adegwat tar-riskji ta’ ML/TF preżenti fis-settur u fis-subsetturi sorveljati u għandu jiġi informat b’mod regolari dwar l-azzjonijiet supervizorji tal-AML/CFT u l-eżitu tagħhom. Dan huwa hekk biex ikunu jistgħu

jigġudikaw l-effettività ġenerali tal-miżuri implimentati mis-sugġetti tal-valutazzjoni biex jitnaqqsu dawn ir-riskji, kif ukoll il-ħtieġa biex jiġu rieżaminati, fejn ikun xieraq, l-intensità u l-frekwenza tas-superviżjoni u tal-allokazzjoni tar-riżorsi superviżorji.

156. Il-manigment superjuri tal-awtoritajiet kompetenti għandu jiżgura li jkun hemm arrangamenti ta' governanza adegwati stabbiliti għall-approvazzjoni tal-istrategija superviżorja fil-livell manigjerjali superjuri u kwalunkwe emenda minn hemm 'il quddiem u għall-monitoraġġ tal-progress fl-implimentazzjoni tal-istrategija superviżorja tal-AML/CFT fi ħdan l-awtorità kompetenti. B'mod partikolari, għandhom jiżguraw li l-awtorità kompetenti jkollha biżżejjed riżorsi biex timplimenta l-istrategija, inkluż riżorsi speċjalisti, legali, ta' politika u speċjalizzati tar-riskju fil-qasam tal-AML/CFT, u li l-oġettivi superviżorji tagħha stabbiliti fl-istrategija jiġu ssodisfati bis-sħiħ.

Anness

Konverżjoni tal-kategoriji ta' riskju

Xenarju 1: Meta awtoritajiet kompetenti jkunu qed jikkategorizzaw is-sugġetti tal-valutazzjoni u s-setturi tagħhom fi tliet kategoriji ta' riskju, huma għandhom japplikaw l-approċċ stabbilit fit-Tabella 1 meta jintalbu jikkonvertu l-kategoriji ta' riskju f'erba' kategoriji kif issuggerit f'dawn il-

<i>Kategoriji ta' riskju tal-awtorità kompetenti</i>	<i>Kategoriji ta' riskju ssuggeriti f'dawn il-linji gwida</i>
<i>Riskju baxx</i> →	Riskju inqas sinifikanti
<i>Riskju medju</i> →	Riskju moderatament sinifikanti
<i>Riskju għoli</i> →	Riskju sinifikanti ħafna

linji gwida.

Xenarju 2: Meta l-awtoritajiet kompetenti jkunu qed jikkategorizzaw is-sugġetti tal-valutazzjoni u s-setturi tagħhom f'ħames kategoriji ta' riskju, huma għandhom japplikaw l-approċċ stabbilit fit-Tabella 2 meta jintalbu jikkonvertu l-kategoriji ta' riskju f'erba' kategoriji kif issuggerit f'dawn il-linji gwida.

<i>Kategoriji ta' riskju tal-awtorità kompetenti</i>	<i>Kategoriji ta' riskju ssuggeriti f'dawn il-linji gwida</i>
<i>Riskju baxx</i> →	Riskju inqas sinifikanti
<i>Riskju medju baxx</i> →	Riskju inqas sinifikanti
<i>Riskju medju għoli</i> →	Riskju moderatament sinifikanti
<i>Riskju għoli</i> →	Riskju sinifikanti
<i>Riskju ultra/għoli ħafna</i> →	Riskju sinifikanti ħafna